

Llei de prevenció de riscos laborals

Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals (BOE núm. 269, de 10 de novembre)

Llei traduïda i anotada pel Servei Lingüístic de l'Àmbit Judicial. Està actualitzada fins a la darrera modificació normativa, feta per la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats i el seu exercici (BOE núm. 308, de 23 de desembre, i suplement en català de la mateixa data). Aquesta edició recull literalment el text en català publicat en els suplementos en llengua catalana del BOE.

Aquesta informació no substitueix la publicada en els diaris oficials, únics instruments que donen fe de la seva autenticitat.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

1

L'article 40.2 de la Constitució espanyola encarrega als poders públics, com un dels principis rectors de la política social i econòmica, que vetllin per la seguretat i la higiene en el treball.

Aquest manament constitucional comporta la necessitat de desenvolupar una política de protecció de la salut dels treballadors mitjançant la prevenció dels riscos derivats de la seva feina i troba en aquesta Llei la base fonamental. S'hi configura el marc general en què cal desenvolupar les diferents accions preventives, en coherència amb les decisions de la Unió Europea, que ha expressat la seva ambició de millorar progressivament les condicions de treball i d'aconseguir aquest objectiu de progrés amb una harmonització gradual d'aquestes condicions en els diferents països europeus.

Per tant, de la presència d'Espanya a la Unió Europea se'n deriva la necessitat d'harmonitzar la nostra política amb la naixent política comunitària en aquesta matèria, preocupada, cada vegada més, per l'estudi i el tractament de la prevenció dels riscos derivats del treball. Bona prova en va ser la modificació del tractat constitutiu de la Comunitat Econòmica Europea mitjançant l'anomenada Acta única, d'acord amb l'article 118 A de la qual els estats membres, des de la seva entrada en vigor, promouen la millora de l'àmbit de treball per assolir l'objectiu abans esmentat d'harmonització en el progrés de les condicions de seguretat i salut dels treballadors. Aquest objectiu ha estat reforçat en el Tractat de la Unió Europea per mitjà del procediment que s'hi preveu per a l'adopció, mitjançant directives, de disposicions mínimes que s'han d'anar aplicant progressivament.

Una conseqüència de tot plegat ha estat la creació d'un patrimoni jurídic europeu sobre protecció de la salut dels treballadors a la feina. Entre les directives que el configuren, la més significativa és, sens dubte, la 89/391/CEE, relativa a l'aplicació de les mesures a fi de promoure la millora de la seguretat i la salut dels treballadors a la feina, que conté el marc jurídic general on opera la política de prevenció comunitària.

Aquesta Llei transposa al dret espanyol la Directiva esmentada, alhora que incorpora al que serà el nostre cos bàsic en aquesta matèria disposicions d'altres directives la matèria de les quals exigeix o aconsella la transferència en una norma de rang legal, com ara les directives 92/85/CEE, 94/33/CEE i 91/383/CEE, relatives a la protecció de la maternitat i dels joves i al tractament de les relacions de treball temporals, de durada determinada i en empreses de treball temporal.

Així doncs, el manament constitucional que conté l'article 40.2 de la nostra llei de lleis i la comunitat jurídica establerta per la Unió Europea en aquesta matèria configuren el suport

bàsic en què es fonamenta aquesta Llei. A més, els nostres compromisos contrets amb l'Organització Internacional del Treball a partir de la ratificació del Conveni 155, sobre seguretat i salut dels treballadors i medi ambient de treball, enriqueixen el contingut del text legal en incorporar les seves prescripcions i donar-los el rang legal adequat dins el nostre sistema jurídic.

2

Però no és sols del manament constitucional i dels compromisos internacionals de l'Estat espanyol d'on deriva l'exigència d'un nou enfocament normatiu. També dimana, en l'ordre intern, d'una necessitat doble: la de posar fi, en primer lloc, a la manca d'una visió unitària en la política de prevenció de riscos laborals pròpia de la dispersió de la normativa vigent, fruit de l'acumulació en el temps de normes de rang i orientació força diferents, moltes de les quals anteriors a la mateixa Constitució espanyola; i, en segon lloc, a la d'actualitzar regulacions ja desfasades i regular situacions noves no considerades anteriorment. Són necessitats que, si bé sempre revesteixen importància, adquireixen una transcendència especial quan es relacionen amb la protecció de la seguretat i la salut dels treballadors en el treball, l'evolució de les condicions dels quals exigeix l'actualització permanent de la normativa i l'adaptació a les profundes transformacions experimentades.

3

Per tot això, aquesta Llei té l'objectiu de determinar el cos bàsic de garanties i responsabilitats necessari per establir un nivell adequat de protecció de la salut dels treballadors davant els riscos derivats de les condicions de treball, i això en el marc d'una política coherent, coordinada i eficaç de prevenció dels riscos laborals.

A partir del reconeixement del dret dels treballadors en l'àmbit laboral a la protecció de la seva salut i integritat, la Llei estableix les diferents obligacions que, en l'àmbit indicat, han de garantir aquest dret, així com també les actuacions de les administracions públiques que puguin incidir positivament en la consecució d'aquest objectiu.

Com que aquesta Llei s'insereix en l'àmbit específic de les relacions laborals, es configura com una referència legal mínima en un doble sentit: el primer, com a Llei que estableix un marc legal a partir del qual les normes reglamentàries aniran fixant i concretant els aspectes més tècnics de les mesures preventives; i, el segon, com a suport bàsic a partir del qual la negociació col·lectiva pot desenvolupar la seva funció específica. En aquest aspecte, la Llei i les seves normes reglamentàries constitueixen legislació laboral, d'acord amb l'article 149.1.7a de la Constitució.

Però, alhora –i aquí rau una de les principals novetats de la Llei–, aquesta norma també s'ha d'aplicar en l'àmbit de les administracions públiques, raó per la qual la Llei no sols té el caràcter de legislació laboral, sinó que constitueix, en els seus aspectes fonamentals, una norma bàsica del règim estatutari dels funcionaris públics, dictada a l'empara del que disposa l'article 149.1.18a de la Constitució. Amb això també es confirma la vocació d'universalitat de la Llei, pel fet que pretén abordar, de manera global i coherent, el conjunt dels problemes derivats dels riscos relacionats amb el treball, sigui quin sigui l'àmbit en el qual es presti el treball.

En conseqüència, l'àmbit d'aplicació de la Llei inclou tant els treballadors vinculats per una relació laboral en sentit estricte, el personal civil amb una relació de caràcter administratiu o estatutari al servei de les administracions públiques, així com també els socis treballadors o de treball dels diferents tipus de cooperatives, sense cap més exclusió que les

corresponents, en l'àmbit de la funció pública, a determinades activitats de policia, seguretat, duana, peritatge forense i protecció civil, les particularitats de les quals impedeixin l'aplicació de la Llei, que ha d'inspirar, això no obstant, la normativa específica que es dicti a fi de protegir la seguretat i la salut dels treballadors en aquestes activitats; en sentit similar, la Llei en preveu l'adaptació a les característiques pròpies dels centres i establiments militars i dels establiments penitenciaris.

4

La política en matèria de prevenció de riscos laborals, com a conjunt d'actuacions dels poders públics adreçades a promoure la millora de les condicions de treball per elevar el nivell de protecció de la salut i la seguretat dels treballadors, s'articula en la Llei d'acord amb els principis d'eficàcia, coordinació i participació, ordenant tant l'actuació de les diferents administracions públiques amb competències en matèria preventiva, com la participació necessària en aquesta actuació d'empresaris i treballadors, mitjançant les seves organitzacions representatives. En aquest context, la Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball que es crea es configura com un instrument privilegiat de participació en la formulació i el desenvolupament de la política de matèria preventiva.

Ara bé, com que es tracta d'una llei que persegueix, abans que res, la prevenció, la seva articulació no es pot basar exclusivament en l'ordenació de les obligacions i les responsabilitats dels actors directament relacionats amb el fet laboral. El propòsit de fomentar una autèntica cultura preventiva, per mitjà de la promoció de la millora de l'educació en aquesta matèria en tots els nivells educatius, involucra la societat en el seu conjunt i constitueix un dels objectius bàsics i d'efecte potser més transcendents per al futur dels que persegueix aquesta Llei.

5

La protecció del treballador davant els riscos laborals exigeix una actuació a l'empresa que va més enllà del mer compliment formal d'un conjunt predeterminat, més o menys ampli, de deures i obligacions empresarials i, encara més, la simple correcció *a posteriori* de situacions de risc ja manifestades. La planificació de la prevenció des del mateix moment del disseny del projecte empresarial, l'avaluació inicial dels riscos inherents al treball i la seva actualització periòdica a mesura que s'alterin les circumstàncies, l'ordenació d'un conjunt coherent i globalitzador de mesures d'acció preventiva adequades a la naturalesa dels riscos detectats i el control de l'efectivitat d'aquestes mesures constitueixen els elements bàsics del nou enfocament en la prevenció de riscos laborals que la Llei planteja. I, al costat de tot això, evidentment, la informació i la formació dels treballadors adreçades a conèixer més bé tant l'abast real dels riscos derivats del treball, com la forma de prevenir-los i evitar-los, de manera adaptada a les peculiaritats de cada centre de treball, a les característiques de les persones que hi duguin a terme la seva prestació laboral i a l'activitat concreta que hi facin.

Des d'aquests principis s'articula el capítol III de la Llei, que regula el conjunt de drets i obligacions derivats o correlatius del dret bàsic dels treballadors a la protecció, així com també, de manera més específica, les actuacions que cal dur a terme en situacions d'emergència o en cas de risc greu i imminent, les garanties i els drets relacionats amb la vigilància de la salut dels treballadors, amb una atenció especial a la protecció de la confidencialitat i el respecte a la intimitat en el tractament d'aquestes actuacions, i les mesures particulars que cal adoptar en relació amb categories específiques de treballadors, com ara els joves, les treballadores embarassades o que han tingut fills recentment i els treballadors subjectes a relacions laborals de caràcter temporal.

Entre les obligacions empresarials que estableix la Llei, a més de les que duu implícitament la garantia dels drets reconeguts al treballador, cal remarcar el deure de coordinació que s'imposa als empresaris que duguin a terme les seves activitats en un mateix centre de treball, així com el d'aquells que contractin o subcontractin amb altres la realització en els seus propis centres de treball d'obres o serveis corresponents a la seva activitat, de vigilar que aquests contractistes i subcontractistes compleixin la normativa de prevenció.

Un instrument fonamental de l'acció preventiva a l'empresa és l'obligació que regula el capítol IV d'estructurar aquesta acció per mitjà de l'actuació d'un o diversos treballadors de l'empresa designats específicament per fer-ho, de la constitució d'un servei de prevenció o recurrent a un servei de prevenció aliè a l'empresa. D'aquesta manera, la Llei combina la necessitat d'una actuació ordenada i formalitzada de les activitats de prevenció amb el reconeixement de la diversitat de situacions a què la Llei s'adreça quant a la magnitud, la complexitat i la intensitat dels riscos que els són inherents, atorgant un conjunt suficient de possibilitats, incloent-hi la participació eventual de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals, per organitzar de manera racional i flexible el desenvolupament de l'acció preventiva, de manera que garanteix, en qualsevol cas, tant la suficiència del model d'organització triat com la independència i la protecció dels treballadors que, organitzats en un servei de prevenció o no, tinguin atribuïdes aquestes funcions.

6

El capítol V regula, de manera detallada, els drets de consulta i participació dels treballadors pel que fa a les qüestions que afecten la seguretat i la salut en el treball. Partint del sistema de representació col·lectiva vigent al nostre país, la Llei atribueix als anomenats delegats de prevenció –elegits pels representants del personal i entre aquests en l'àmbit dels respectius òrgans de representació– l'exercici de les funcions especialitzades en matèria de prevenció de riscos en el treball, els atorga les competències, les facultats i les garanties necessàries. A més, el comitè de seguretat i salut, com a continuació de l'experiència d'actuació d'una figura arrelada i tradicional del nostre ordenament laboral, es configura com l'òrgan de trobada entre aquests representants i l'empresari per al desenvolupament d'una participació equilibrada en matèria de prevenció de riscos.

Tot plegat sens perjudici de les possibilitats que atorga la Llei a la negociació col·lectiva per articular de manera diferent els instruments de participació dels treballadors, fins i tot des de l'establiment d'àmbits d'actuació diferents dels propis del centre de treball, amb la qual cosa es recullen diverses experiències positives de regulació convencional, la vigència de les quals, plenament compatible amb els objectius de la Llei, es protegeix mitjançant la seva disposició transitòria.

7

Després de regular en el capítol VI les obligacions bàsiques que afecten els fabricants, els importadors i els subministradors de maquinària, equips, productes i estris de treball, que enllacen amb la normativa comunitària de mercat interior dictada a fi d'assegurar la comercialització exclusiva d'aquells productes i equips que ofereixin els nivells més alts de seguretat per als usuaris, la Llei aborda, en el capítol VII, la regulació de les responsabilitats i les sancions que n'han de garantir el compliment, incloent-hi la tipificació de les infraccions i el règim sancionador corresponent.

Finalment, la disposició addicional cinquena ordena la creació d'una fundació, sota el protectorat del Ministeri de Treball i Seguretat Social i amb participació tant de les administracions públiques com de les organitzacions representatives d'empresaris i

treballadors, la finalitat primordial de la qual ha de ser la promoció, especialment a les petites i mitjanes empreses, d'activitats destinades a millorar les condicions de seguretat i salut en el treball. A fi de permetre a la fundació desenvolupar les seves activitats, el Ministeri de Treball i Seguretat Social l'ha de dotar d'un patrimoni procedent de l'excés d'excedents de la gestió realitzada per les mútues d'accidents de treball i malalties professionals.

Amb això es reforcen, sens dubte, els objectius de responsabilitat, cooperació i participació que inspiren la Llei en conjunt.

8

El projecte de Llei, complint les prescripcions legals sobre la matèria, ha estat sotmès a la consideració del Consell Econòmic i Social, del Consell General del Poder Judicial i del Consell d'Estat.

CAPÍTOL I

Objecte, àmbit d'aplicació i definicions

Article 1

Normativa sobre prevenció de riscos laborals

La normativa sobre prevenció de riscos laborals està constituïda per aquesta Llei, les seves disposicions de desplegament o complementàries i totes aquelles altres normes, legals o convencionals, que continguin prescripcions relatives a l'adopció de mesures preventives en l'àmbit laboral o susceptibles de produir-les en aquest àmbit.

Article 2

Objecte i caràcter de la norma

1. Aquesta Llei té l'objectiu de promoure la seguretat i la salut dels treballadors per mitjà de l'aplicació de mesures i l'exercici de les activitats necessàries per a la prevenció dels riscos derivats del treball.

Amb aquest efecte, aquesta Llei estableix els principis generals relatius a la prevenció dels riscos professionals per a la protecció de la seguretat i de la salut, l'eliminació o la disminució dels riscos derivats del treball, la informació, la consulta, la participació equilibrada i la formació dels treballadors en matèria preventiva, en els termes que assenyala aquesta disposició.

Per al compliment d'aquestes finalitats, aquesta Llei regula les actuacions que han de dur a terme les administracions públiques, així com també els empresaris, els treballadors i les seves organitzacions representatives corresponents.

2. Les disposicions de caràcter laboral contingudes en aquesta Llei i les seves normes reglamentàries tenen, en tot cas, el caràcter de dret necessari mínim indisponible, i poden ser millorades i desplegades en els convenis col·lectius.

Article 3

Àmbit d'aplicació

1. Aquesta Llei i les seves normes de desplegament són aplicables tant en l'àmbit de les relacions laborals regulades en el Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, com en el de les relacions de caràcter administratiu o estatutari del personal al servei de les administracions públiques, amb les peculiaritats que, en aquest cas, preveuen aquesta Llei o

les seves normes de desplegament. Això sense perjudici del compliment de les obligacions específiques que s'estableixen per a fabricants, importadors i subministradors, i dels drets i les obligacions que es puguin derivar per als treballadors autònoms. També són aplicables a les societats cooperatives, constituïdes d'acord amb la legislació que els sigui aplicable, en les quals hi hagi socis l'activitat dels quals consisteixi en la prestació d'un treball personal, amb les peculiaritats derivades de la seva normativa específica.

Quan en aquesta Llei es faci referència a treballadors i empresaris, s'entenen també compresos en aquests termes, respectivament, d'una banda, el personal amb relació de caràcter administratiu o estatutari i l'Administració pública per a la qual presta serveis, en els termes expressats en la disposició addicional tercera d'aquesta Llei, i, de l'altra, els socis de les cooperatives a què es refereix el paràgraf anterior i les societats cooperatives per a les quals presten els seus serveis.¹

2. Aquesta Llei no és aplicable en les activitats les particularitats de les quals ho impedeixin en l'àmbit de les funcions públiques de:

Policia, seguretat i resguard duaner.

Serveis operatius de protecció civil i peritatge forense en els casos de greu risc, catàstrofe i calamitat pública.

Forces Armades i activitats militars de la Guàrdia Civil.

No obstant això, aquesta Llei ha d'inspirar la normativa específica que es dicti per regular la protecció de la seguretat i la salut dels treballadors que presten els seus serveis en les activitats indicades.²

3. En els centres i establiments militars, és aplicable el que disposa aquesta Llei, amb les particularitats que preveu la normativa específica.

Als establiments penitenciaris, s'han d'adaptar a aquesta Llei aquelles activitats les característiques de les quals justifiquin una regulació especial, cosa que s'ha de dur a terme en els termes que assenyala la Llei 7/1990, de 19 de juliol, sobre negociació col·lectiva i participació en la determinació de les condicions de treball dels treballadors públics.

4. Aquesta Llei tampoc no és aplicable a la relació laboral de caràcter especial del servei domèstic. No obstant això, el titular de la llar familiar està obligat a tenir cura que la feina dels seus empleats es dugui a terme en les degudes condicions de seguretat i higiene.

¹ Apartat 1 redactat de conformitat amb la disposició final 2a.1 de la Llei 31/2006, de 18 d'octubre, sobre implicació dels treballadors en les societats anònimes i cooperatives europees (BOE núm. 250, de 19 d'octubre, i suplement en català núm. 23, d'1 de novembre).

² Apartat 2 redactat de conformitat amb la disposició final 2a.1 de la Llei 31/2006, de 18 d'octubre, sobre implicació dels treballadors en les societats anònimes i cooperatives europees (BOE núm. 250, de 19 d'octubre, i suplement en català núm. 23, d'1 de novembre).

Article 4

Definicions

A l'efecte d'aquesta Llei i de les normes que la despleguin:

1r. S'entén per "prevenció" el conjunt d'activitats o mesures adoptades o previstes en totes les fases d'activitat de l'empresa amb la finalitat d'evitar o disminuir els riscos derivats del treball.

2n. S'entén per "risc laboral" la possibilitat que un treballador pateixi un dany determinat derivat del treball. Per qualificar un risc des del punt de vista de la seva gravetat, s'ha de valorar conjuntament la probabilitat que es produeixi el dany i la seva gravetat.

3r. Es consideren "danys derivats del treball" les malalties, patologies o lesions sofertes amb motiu o en ocasió del treball.

4t. S'entén per "risc laboral greu i imminent" aquell que sigui probable racionalment que es materialitzi en un futur immediat i que pugui suposar un dany greu per a la salut dels treballadors.

En el cas d'exposició a agents susceptibles de causar danys greus a la salut dels treballadors, s'ha de considerar que hi ha un risc greu i imminent quan sigui probable racionalment que es materialitzi en un futur immediat una exposició a aquests agents de la qual es puguin derivar danys greus per a la salut, encara que aquests no es manifestin de manera immediata.

5è. S'entén per processos, activitats, operacions, equips o productes "potencialment perillosos" aquells que, en absència de mesures preventives específiques, originen riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors que els desenvolupen o els utilitzen.

6è. S'entén per "equip de treball" qualsevol màquina, aparell, instrument o instal·lació utilitzats en el treball.

7è. S'entén per "condició de treball" qualsevol característica d'aquest que pugui tenir una influència significativa en la generació de riscos per a la seguretat i la salut del treballador. Queden específicament inclosos en aquesta definició:

a) Les característiques generals dels locals, les instal·lacions, els equips, els productes i altres estris existents al centre de treball.

b) La naturalesa dels agents físics, químics i biològics presents en l'ambient de treball i les seves intensitats i concentracions o els seus nivells de presència corresponents.

c) Els procediments per a la utilització dels agents esmentats anteriorment que influeixen en la generació dels riscos mencionats.

d) Totes aquelles altres característiques de la feina, incloent-hi les relatives a la seva organització i ordenació, que influeixin en la magnitud dels riscos als quals estigui exposat el treballador.

8è. S'entén per "equip de protecció individual" qualsevol equip destinat a ser portat o subjectat pel treballador perquè el protegeixi d'un o de diversos riscos que puguin amenaçar la seva seguretat o salut en el treball, així com també qualsevol complement o accessori destinat a aquesta finalitat.

CAPÍTOL II

Política en matèria de prevenció de riscos per protegir la seguretat i la salut en el treball

Article 5

Objectius de la política

1. La política en matèria de prevenció té l'objectiu de promoure la millora de les condicions de treball a fi d'eleva el nivell de protecció de la seguretat i la salut dels treballadors a la feina.

Aquesta política s'ha de dur a terme mitjançant les normes reglamentàries i les actuacions administratives que corresponguin i, en particular, les que regula aquest capítol, que s'orienten a coordinar les diferents administracions públiques competents en matèria preventiva i a harmonitzar amb aquestes les actuacions que, d'acord amb aquesta Llei, corresponguin a subjectes públics i privats; amb aquesta finalitat:

a) L'Administració general de l'Estat, les administracions de les comunitats autònomes i les entitats que integren l'Administració local s'han de prestar cooperació i assistència per a l'exercici eficaç de les seves competències respectives en l'àmbit del que preveu aquest article.

b) L'elaboració de la política preventiva s'ha de dur a terme amb la participació dels empresaris i els treballadors a través de les seves organitzacions empresarials i sindicals més representatives.

2. Amb les finalitats previstes en l'apartat anterior, les administracions públiques han de promoure la millora de l'educació en matèria preventiva en els diferents nivells d'ensenyament i de manera especial en l'oferta formativa corresponent al sistema nacional de qualificacions professionals, així com també l'adequació de la formació dels recursos humans necessaris per a la prevenció dels riscos laborals.

En l'àmbit de l'Administració general de l'Estat, s'ha d'establir una col·laboració permanent entre el Ministeri de Treball i Seguretat Social i els ministeris que corresponguin, en particular els d'Educació i Ciència i de Sanitat i Consum, a fi d'establir els nivells formatius i les especialitzacions idònies, així com també la revisió permanent d'aquests ensenyaments per tal d'adaptar-los a les necessitats que hi hagi en cada moment.

3. De la mateixa manera, les administracions públiques han de fomentar aquelles activitats que desenvolupin els subjectes a què es refereix l'apartat 1 de l'article segon, a fi de millorar les condicions de seguretat i salut en el treball i reduir els riscos laborals, la investigació o el foment de noves formes de protecció i la promoció d'estructures eficaces de prevenció.

Amb aquest objectiu poden adoptar programes específics adreçats a promoure la millora de l'ambient de treball i el perfeccionament dels nivells de protecció. Els programes es poden confeccionar mitjançant la concessió dels incentius que es determinin per reglament, que es destinaran s'han de destinar especialment a les empreses petites i mitjanes.

4. Les administracions públiques han de promoure l'efectivitat del principi d'igualtat entre dones i homes, considerant les variables relacionades amb el sexe tant en els sistemes de recollida i tractament de dades com en l'estudi i investigació generals en matèria de prevenció de riscos laborals, amb l'objectiu de detectar i prevenir possibles situacions en què els danys derivats del treball puguin aparèixer vinculats amb el sexe dels treballadors.³

5. La política en matèria de prevenció de riscos laborals ha de promoure la integració eficaç de la prevenció de riscos laborals en el sistema de gestió de l'empresa.

Igualment, la política en matèria de seguretat i salut en el treball ha de tenir en compte les necessitats i dificultats específiques de les petites i mitjanes empreses. A aquest efecte, en el procediment d'elaboració de les disposicions de caràcter general en matèria de prevenció de riscos laborals s'hi ha d'incorporar un informe sobre la seva aplicació a les petites i mitjanes empreses que ha d'incloure, si s'escau, les mesures particulars que es prevegin per a aquestes.⁴

³ Apartat 4 afegit per la disposició addicional 12a.1 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes (BOE núm. 71, de 23 de març, i suplement en català núm. 12, de 28 de març).

⁴ Apartat 5 afegit per l'article 8.U de la Llei la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici (BOE núm. 308, de 23 de desembre, i suplement en català de la mateixa data).

Article 6

Normes reglamentàries

1. El Govern, a través de les normes reglamentàries corresponents i amb la consulta prèvia a les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, ha de regular les matèries que s'especifiquen tot seguit:

a) Els requisits mínims que han de complir les condicions de treball per a la protecció de la seguretat i la salut dels treballadors.

b) Les limitacions o prohibicions que han d'afectar les operacions, els processos i les exposicions laborals a agents que comportin riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors. Específicament es pot establir que aquests processos o aquestes operacions

se sotmetin a tràmits de control administratiu, així com també, en el cas d'agents perillosos, que se'n prohibeixi l'ús.

c) Les condicions o els requisits especials per a qualsevol dels supòsits que preveu l'apartat anterior, com ara l'exigència d'un ensinistrament o una formació previs o l'elaboració d'un pla en què es continguin les mesures preventives que cal adoptar.

d) Els procediments d'avaluació dels riscos per a la salut dels treballadors, la normalització de metodologies i les guies d'actuació preventiva.

e) Les modalitats d'organització, funcionament i control dels serveis de prevenció, tenint en compte les peculiaritats de les petites empreses, amb l'objectiu d'evitar obstacles innecessaris per a la seva creació i desenvolupament, així com també les capacitats i aptituds que han de complir aquests serveis i els treballadors designats per desenvolupar l'acció preventiva.

f) Les condicions de treball o mesures preventives específiques en feines especialment perilloses, en particular si hi ha previstos controls mèdics especials, o quan es presentin riscos derivats de determinades característiques o situacions especials dels treballadors.

g) El procediment de qualificació de les malalties professionals, així com també els requisits i els procediments per a la comunicació i la informació a l'autoritat competent dels danys derivats de la feina.

2. Les normes reglamentàries indicades en l'apartat anterior s'han d'ajustar, en qualsevol cas, als principis de política preventiva que estableix aquesta Llei, han de mantenir la deguda coordinació amb la normativa sanitària i de seguretat industrial i han de ser objecte d'avaluació i, si s'escau, de revisió periòdica, d'acord amb l'experiència en la seva aplicació i el progrés de la tècnica.

Article 7

Actuacions de les administracions públiques competents en matèria laboral

1. En compliment del que disposa aquesta Llei, les administracions públiques competents en matèria laboral han de dur a terme funcions de promoció de la prevenció, assessorament tècnic, vigilància i control del compliment pels subjectes compresos en el seu àmbit d'aplicació de la normativa de prevenció de riscos laborals, i han de sancionar les infraccions a aquesta normativa, en els termes següents:

a) Promovent la prevenció i l'assessorament que han de dur a terme els òrgans tècnics en matèria preventiva, incloent-hi l'assistència i la cooperació tècnica, la informació, la divulgació, la formació i la recerca en matèria preventiva, així com també el seguiment de les actuacions preventives que es facin a les empreses per a la consecució dels objectius que preveu aquesta Llei.

b) Vetllant pel compliment de la normativa sobre prevenció de riscos laborals per mitjà de les actuacions de vigilància i control. Amb aquest efecte, han de prestar l'assessorament i l'assistència tècnica necessaris per millorar el compliment de la normativa i han de desenvolupar programes específics adreçats a aconseguir més eficàcia en el control.

c) Sancionant l'incompliment de la normativa de prevenció de riscos laborals pels subjectes compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei, tal com disposa el capítol VII d'aquesta mateixa Llei.

2. Les funcions de les administracions públiques competents en matèria laboral que assenyala l'apartat 1 han de continuar sent desenvolupades, pel que fa a les feines en mines, pedreres i túnels que exigeixin l'aplicació de la tècnica minera, a les que impliquin fabricació, transport, emmagatzemament, manipulació i utilització d'explosius o l'ús d'energia nuclear, pels òrgans específics previstos en la seva normativa reguladora.

Article 8

Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball

1. L'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball és l'òrgan científicotècnic especialitzat de l'Administració general de l'Estat que té la missió d'analitzar i estudiar les condicions de seguretat i salut en el treball, així com també de promoure i donar suport a la millora d'aquestes condicions. Per a això ha d'establir la cooperació necessària amb els òrgans de les comunitats autònomes amb competències en la matèria.

L'Institut, en compliment d'aquesta missió, té les funcions següents:

- a) Assessorament tècnic en l'elaboració de la normativa legal i en el desenvolupament de la normalització, tant en l'àmbit nacional com internacional.
- b) Promoció i, si s'escau, realització d'activitats de formació, informació, recerca, estudi i divulgació en matèria de prevenció de riscos laborals, amb la coordinació i col·laboració adequades, si s'escau, amb els òrgans tècnics en matèria preventiva de les comunitats autònomes en l'exercici de les seves funcions en aquesta matèria.
- c) Suport tècnic i col·laboració amb la Inspecció de Treball i Seguretat Social pel que fa al compliment de la seva funció de vigilància i de control, que preveu l'article 9 d'aquesta Llei, en l'àmbit de les administracions públiques.
- d) Col·laboració amb organismes internacionals i desenvolupament de programes de cooperació internacional en aquest àmbit, promovent la participació de les comunitats autònomes.
- e) Qualsevol altra que sigui necessària per al compliment de les seves finalitats i que li sigui encarregada en l'àmbit de les seves competències, d'acord amb la Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball regulada en l'article 13 d'aquesta Llei, amb la col·laboració, si s'escau, dels òrgans tècnics de les comunitats autònomes amb competències en la matèria.

2. L'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball, en el marc de les seves funcions, ha de vetllar per la coordinació, ha de donar suport a l'intercanvi d'informació i les experiències entre les diferents administracions públiques, i especialment ha de fomentar la realització d'activitats de promoció de la seguretat i de la salut per part de les comunitats autònomes i donar-hi suport.

De la mateixa manera, d'acord amb les administracions competents, ha de prestar suport tècnic especialitzat en matèria de certificació, assaig i acreditació.

3. En relació amb les institucions de la Unió Europea, l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball ha d'actuar com a centre de referència nacional per garantir la coordinació i la transmissió de la informació que ha de facilitar en l'àmbit nacional, en particular respecte de l'Agència Europea per a la Seguretat i la Salut en el Treball i la seva xarxa.

4. L'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball ha d'exercir la Secretaria General de la Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball, i li ha de prestar l'assistència tècnica i científica necessària per al desenvolupament de les seves competències.

Article 9

Inspecció de Treball i Seguretat Social

1. Correspon a la Inspecció de Treball i Seguretat Social la funció de la vigilància i el control de la normativa sobre la prevenció de riscos laborals.

En compliment d'aquesta missió, té les funcions següents:

- a) Vigilar el compliment de la normativa sobre prevenció de riscos laborals, així com de les normes jurídicotècniques que incideixin en les condicions de treball en matèria de prevenció, encara que no tinguin la qualificació directa de normativa laboral, i proposar a l'autoritat

laboral competent la sanció corresponent, si es comprova una infracció a la normativa sobre prevenció de riscos laborals, d'acord amb el preveu el capítol VII d'aquesta Llei.

b) Assessorar i informar les empreses i els treballadors sobre la manera més efectiva de complir les disposicions la vigilància de les quals té encarregada.

c) Elaborar els informes sol·licitats pels jutjats socials en les demandes que s'hi addueixin en els procediments d'accidents laborals i malalties professionals.

d) Informar l'autoritat laboral sobre els accidents de treball mortals, molt greus o greus, i sobre aquells altres en què, per les seves característiques o pels subjectes afectats, es consideri necessari l'informe, així com sobre les malalties professionals en què es donin aquestes qualificacions i, en general, en els supòsits en què aquella ho sol·liciti respecte del compliment de la normativa legal en matèria de prevenció de riscos laborals.

e) Comprovar i afavorir el compliment de les obligacions assumides pels serveis de prevenció que estableix aquesta Llei.

f) Ordenar la paralització immediata de treballs quan, a parer de l'inspector, hi hagi risc greu i imminent per a la seguretat o la salut dels treballadors.

2. Les administracions generals de l'Estat i de les comunitats autònomes han d'adoptar, en els seus àmbits de competència respectius, les mesures necessàries per garantir la col·laboració pericial i l'assessorament tècnic necessaris a la Inspecció de Treball i Seguretat Social que, en l'àmbit de l'Administració general de l'Estat, ha de prestar l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball.

Aquestes administracions públiques han d'elaborar i coordinar plans d'actuació, en els seus àmbits competencials i territorials respectius, per contribuir a l'exercici de les actuacions preventives en les empreses, especialment les de mitjanes i petites dimensions i les de sectors d'activitat amb un nivell més elevat de risc o de sinistralitat, a través d'accions d'assessorament, d'informació, de formació i d'assistència tècnica.

En l'exercici d'aquestes tasques, els funcionaris públics de les administracions esmentades que exerceixin tasques tècniques en matèria de prevenció de riscos laborals a què es refereix el paràgraf anterior poden exercir funcions d'assessorament, informació i comprovatòries de les condicions de seguretat i salut a les empreses i els centres de treball, amb l'abast que assenyala l'apartat 3 d'aquest article i amb la capacitat de requeriment a què es refereix l'article 43 d'aquesta Llei, tot això en la forma que es determini per reglament.

Les actuacions comprovatòries esmentades les ha de programar la respectiva Comissió Territorial de la Inspecció de Treball i Seguretat Social a què es refereix l'article 17.2 de la Llei 42/1997, de 14 de novembre, ordenadora de la Inspecció de Treball i Seguretat Social per a la seva integració al pla d'acció en Seguretat i Salut Laboral de la Inspecció de Treball i Seguretat Social.⁵

3. Quan de les actuacions de comprovació a què es refereix l'apartat anterior es dedueixi l'existència d'infracció i sempre que hi hagi hagut incompliment de requeriment previ, el funcionari actuant ha de remetre l'informe a la Inspecció de Treball i Seguretat Social, en què s'han de recollir els fets comprovats, als efectes que s'aixequi l'acta d'infracció corresponent, si escau.

A aquests efectes, els fets relatius a les actuacions de comprovació de les condicions materials o tècniques de seguretat i salut recollits en aquests informes tenen la presumpció de certesa a què es refereix la disposició addicional quarta, apartat 2, de la Llei 42/1997, de 14 de novembre, ordenadora de la Inspecció de Treball i Seguretat Social.⁶

4. Les actuacions previstes en els dos apartats anteriors estan subjectes als terminis que estableix l'article 14, apartat 2, de la Llei 42/1997, de 14 de novembre, ordenadora de la Inspecció de Treball i Seguretat Social.⁷

⁵ Apartat 2 redactat de conformitat amb l'article 1.1 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

⁶ Apartat 3 afegit per l'article 1.2 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

⁷ Apartat 4 afegit per l'article 1.3 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

Article 10

Actuacions de les administracions públiques competents en matèria sanitària

Les actuacions de les administracions públiques competents en matèria sanitària referents a la salut laboral s'han de dur a terme a través de les accions i en relació amb els aspectes indicats en el capítol IV del títol I de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, i disposicions dictades per al seu desplegament.

En particular, correspon a les administracions públiques esmentades:

- a) L'establiment dels mitjans adequats per avaluar i controlar les actuacions de caràcter sanitari que els serveis de prevenció actuants duguin a terme a les empreses. Per fer-ho, han d'establir les pautes i els protocols d'actuació, un cop hagin estat oïdes les societats científiques, als quals s'han de sotmetre els serveis esmentats.
- b) La implantació de sistemes d'informació adequats que permetin elaborar, juntament amb les autoritats laborals competents, mapes de riscos laborals, així com realitzar estudis epidemiològics per identificar i prevenir les patologies que puguin afectar la salut dels treballadors, i fer també possible un intercanvi ràpid d'informació.
- c) La supervisió de la formació que, en matèria de prevenció i promoció de la salut laboral, hagi de rebre el personal sanitari que actuï als serveis de prevenció autoritzats.
- d) L'elaboració i la divulgació d'estudis, recerques i estadístiques relacionats amb la salut dels treballadors.

Article 11

Coordinació administrativa

L'elaboració de normes preventives i el control del seu compliment, la promoció de la prevenció, la recerca i la vigilància epidemiològica sobre riscos laborals, accidents de treball i malalties professionals determinen la necessitat de coordinar les actuacions de les administracions competents en matèria laboral, sanitària i d'indústria per a una protecció més eficaç de la seguretat i la salut dels treballadors.

En el marc d'aquesta coordinació, l'administració competent en matèria laboral ha de vetllar, en particular, perquè la informació obtinguda per la Inspecció de Treball i Seguretat Social en l'exercici de les funcions que se li atribueixen en l'apartat 1 de l'article 9 d'aquesta Llei es posi en coneixement de l'autoritat sanitària competent amb les finalitats que disposen l'article 10 d'aquesta Llei i l'article 21 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, així com també de l'administració competent en matèria d'indústria, a l'efecte que preveu la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria.

Article 12

Participació d'empresaris i de treballadors

La participació d'empresaris i de treballadors, per mitjà de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, en la planificació, la programació, l'organització i el control de la gestió relacionada amb la millora de les condicions de treball i la protecció de la seguretat

i la salut dels treballadors al lloc de treball és un principi bàsic de la política de prevenció de riscos laborals, que cal que sigui desplegat per les administracions públiques competents en els diferents àmbits territorials.

Article 13

Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball

1. Es crea la Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball com a òrgan col·legiat assessor de les administracions públiques en la formulació de les polítiques de prevenció i òrgan de participació institucional en matèria de seguretat i salut en el treball.

2. La Comissió ha d'estar integrada per un representant de cadascuna de les comunitats autònomes i pel mateix nombre de membres de l'Administració general de l'Estat i, de manera paritària amb tots els anteriors, per representants de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.

3. La Comissió ha de conèixer les actuacions que duguin a terme les administracions públiques competents en matèria de promoció de la prevenció de riscos laborals, d'assessorament tècnic i de vigilància i control a què es refereixen els articles 7, 8, 9 i 11 d'aquesta Llei, i pot informar i formular propostes en relació amb aquestes actuacions, especialment pel que fa a:

- Criteris i programes generals d'actuació.
- Projectes de disposicions de caràcter general.
- Coordinació de les actuacions dutes a terme per les administracions públiques competents en matèria laboral.
- Coordinació entre les administracions públiques competents en matèria laboral, sanitària i d'indústria.

4. La Comissió ha d'adoptar els seus acords per majoria. Amb aquesta finalitat, els representants de les administracions públiques han de tenir cadascun un vot i els de les organitzacions empresarials i sindicals n'han de tenir dos.

5. La Comissió ha de tenir un president i quatre vicepresidents, un per a cadascun dels grups que la integren. La presidència de la Comissió correspon al secretari general d'Ocupació i Relacions Laborals, i la vicepresidència, que s'atribueix a l'Administració general de l'Estat, correspon al subsecretari de Sanitat i Consum.

6. La Secretaria de la Comissió, com a òrgan de suport tècnic i administratiu, correspon a la direcció de l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball.

7. La Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball ha de funcionar en ple, en comissió permanent o en grups de treball, d'acord amb la normativa que estableixi el reglament intern que ha d'elaborar la mateixa Comissió.

En tot el que no preveuen aquesta Llei i el reglament intern a què fa referència el paràgraf anterior, la Comissió s'ha de regir per la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

CAPÍTOL III

Drets i obligacions

Article 14

Dret a la protecció davant els riscos laborals

1. Els treballadors tenen dret a una protecció eficaç en matèria de seguretat i salut en el treball.

Aquest dret suposa que l'empresari contreu un deure correlatiu de protecció dels treballadors davant els riscos laborals.

Aquest deure de protecció constitueix també un deure de les administracions públiques respecte del personal al seu servei.

Els drets d'informació, de consulta i participació, de formació en matèria preventiva, de paralització de l'activitat en cas de risc greu i imminent i de vigilància del seu estat de salut, en els termes que preveu aquesta Llei, formen part del dret dels treballadors a una protecció eficaç en matèria de seguretat i salut en el treball.

2. En compliment del deure de protecció, l'empresari ha de garantir la seguretat i la salut dels treballadors al seu servei en tots els aspectes relacionats amb el treball. A aquests efectes, en el marc de les seves responsabilitats, l'empresari ha de realitzar la prevenció dels riscos laborals mitjançant la integració de l'activitat preventiva a l'empresa i l'adopció de totes les mesures que siguin necessàries per a la protecció de la seguretat i la salut dels treballadors, amb les especialitats que es recullen en els articles següents en matèria de pla de prevenció de riscos laborals, avaluació de riscos, informació, consulta i participació i formació dels treballadors, actuació en casos d'emergència i de risc greu i imminent, vigilància de la salut, i mitjançant la constitució d'una organització i dels mitjans necessaris en els termes que estableix el capítol IV d'aquesta Llei.

L'empresari ha de portar a terme una acció permanent de seguiment de l'activitat preventiva a fi de perfeccionar de manera contínua les activitats d'identificació, avaluació i control dels riscos que no s'hagin pogut evitar i els nivells de protecció existents i ha de disposar el que sigui necessari per a l'adaptació de les mesures de prevenció assenyalades en el paràgraf anterior a les modificacions que puguin experimentar les circumstàncies que incideixin en la realització del treball.⁸

3. L'empresari ha de complir les obligacions que estableix la normativa sobre prevenció de riscos laborals.

4. Les obligacions dels treballadors que estableix aquesta Llei, l'atribució de funcions en matèria de protecció i prevenció a treballadors o serveis de l'empresa i el recurs al concert amb entitats especialitzades en el desenvolupament d'activitats de prevenció han de complementar les accions de l'empresari, la qual cosa no eximeix del compliment del seu deure en aquesta matèria, sens perjudici de les accions que pugui exercir, si s'escau, contra qualsevol altra persona.

5. El cost de les mesures relatives a la seguretat i la salut no ha de recaure de cap manera sobre els treballadors.

⁸ Apartat 2 redactat de conformitat amb l'article 2.1 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

Article 15

Principis de l'acció preventiva

1. L'empresari ha d'aplicar les mesures que integren el deure general de prevenció que preveu l'article anterior, d'acord amb els principis generals següents:

a) Evitar els riscos.

b) Avaluar els riscos que no es poden evitar.

- c) Combatre els riscos en el seu origen.
- d) Adaptar la feina a la persona, en particular pel que fa a la concepció dels llocs de treball, així com també a l'elecció dels equips i els mètodes de treball i de producció, amb l'objectiu específic d'atenuar la feina monòtona i repetitiva i de reduir-ne els efectes en la salut.
- e) Tenir en compte l'evolució de la tècnica.
- f) Substituir el que sigui perillós pel que comporti poc perill o no en comporti cap.
- g) Planificar la prevenció cercant un conjunt coherent que hi integri la tècnica, l'organització del treball, les condicions de treball, les relacions socials i la influència dels factors ambientals en el treball.
- h) Adoptar mesures que anteposin la protecció col·lectiva a la individual.
- i) Facilitar les instruccions degudes als treballadors.

2. L'empresari ha de considerar les capacitats professionals dels treballadors en matèria de seguretat i de salut en el moment d'encarregar-los les tasques.

3. L'empresari ha d'adoptar les mesures que calgui a fi de garantir que només els treballadors que hagin rebut prou informació i de manera adequada puguin accedir a les zones de risc greu i específic.

4. L'efectivitat de les mesures preventives ha de preveure les distraccions o les imprudències no temeràries que el treballador pugui cometre. Per adoptar-les cal tenir en compte els riscos addicionals que puguin implicar determinades mesures preventives, les quals només s'han de poder posar en pràctica quan la magnitud d'aquests riscos sigui substancialment inferior a la dels que es pretén controlar i quan no hi hagi unes alternatives més segures.

5. Poden concertar operacions d'assegurança que tinguin per finalitat garantir com a àmbit de cobertura la previsió de riscos derivats del treball, l'empresa respecte dels seus treballadors, els treballadors autònoms respecte d'ells mateixos i les societats cooperatives respecte dels seus socis l'activitat dels quals consisteixi en la prestació del seu treball personal.

Article 16

*Pla de prevenció de riscos laborals, avaluació dels riscos i planificació de l'activitat preventiva*⁹

1. La prevenció de riscos laborals s'ha d'integrar al sistema general de gestió de l'empresa, tant en el conjunt de les seves activitats, com en tots els nivells jeràrquics d'aquesta, a través de la implantació i aplicació d'un pla de prevenció de riscos laborals a què es refereix el paràgraf següent.

Aquest pla de prevenció de riscos laborals ha d'incloure l'estructura organitzativa, les responsabilitats, les funcions, les pràctiques, els procediments, els processos i els recursos necessaris per realitzar l'acció de prevenció de riscos a l'empresa, en els termes que s'estableixin per reglament.¹⁰

2. Els instruments essencials per a la gestió i l'aplicació del pla de prevenció de riscos, que es poden dur a terme per fases de manera programada, són l'avaluació de riscos laborals i la planificació de l'activitat preventiva a què es refereixen els paràgrafs següents:

a) L'empresari ha de fer una avaluació inicial dels riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors, tenint en compte, amb caràcter general, la naturalesa de l'activitat, les característiques dels llocs de treball existents i dels treballadors que els hagin d'exercir. La mateixa avaluació s'ha de fer en ocasió de l'elecció dels equips de treball, de les substàncies o preparats químics i del condicionament dels llocs de treball. L'avaluació inicial

ha de tenir en compte les actuacions que s'hagin de desenvolupar de conformitat amb el que disposa la normativa sobre protecció de riscos específics i activitats d'especial perillositat. L'avaluació ha de ser actualitzada quan canviïn les condicions de treball i, en tot cas, s'ha de sotmetre a consideració i s'ha de revisar, si és necessari, en ocasió dels danys per a la salut que s'hagin produït.

Quan el resultat de l'avaluació ho faci necessari, l'empresari ha de fer controls periòdics de les condicions de treball i de l'activitat dels treballadors en la prestació dels seus serveis, per detectar situacions potencialment perilloses.

b) Si els resultats de l'avaluació que preveu el paràgraf a posen de manifest situacions de risc, l'empresari ha de portar a terme les activitats preventives necessàries per eliminar o reduir i controlar aquests riscos. Aquestes activitats han de ser objecte de planificació per l'empresari, en què s'ha d'incloure per a cada activitat preventiva el termini per dur-la a terme, la designació de responsables i els recursos humans i materials necessaris per a la seva execució.

L'empresari s'ha d'assegurar de l'execució efectiva de les activitats preventives incloses a la planificació, i efectuar per a això un seguiment continu d'aquesta.

Les activitats de prevenció han de ser modificades quan l'empresari aprecii, com a conseqüència dels controls periòdics previstos en el paràgraf a anterior, la seva inadequació a les finalitats de protecció requerides.¹¹

2 bis. Les empreses, atenent el nombre de treballadors i la naturalesa i perillositat de les activitats realitzades, poden realitzar el Pla de prevenció de riscos laborals, l'avaluació de riscos i la planificació de l'activitat preventiva de forma simplificada, sempre que això no suposi una reducció del nivell de protecció de la seguretat i salut dels treballadors i en els termes que es determinin per reglament.¹²

3. Quan s'hagi produït un dany per a la salut dels treballadors o quan, arran de la vigilància de la salut prevista en l'article 22, apareguin indicis que les mesures de prevenció són insuficients, l'empresari ha de dur a terme una investigació sobre això, per tal de detectar les causes d'aquests fets.

⁹ Rúbrica redactada de conformitat amb l'article 2.2 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

¹⁰ Apartat 1 redactat de conformitat amb l'article 2.2 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

¹¹ Apartat 2 redactat de conformitat amb l'article 2.2 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

¹² Apartat 2 bis afegit per l'article 8.Dos de la Llei la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici (BOE núm. 308, de 23 de desembre, i suplement en català de la mateixa data).

Article 17

Equips de treball i mitjans de protecció

1. L'empresari ha d'adoptar les mesures que calgui perquè els equips de treball siguin adequats per a la feina que s'hagi de fer i convenientment adaptats a aquest efecte, de manera que garanteixin la seguretat i la salut dels treballadors en utilitzar-los.

Quan l'ús d'un equip de treball pugui presentar un risc específic per a la seguretat i la salut dels treballadors, l'empresari ha d'adoptar les mesures necessàries a fi que:

a) La utilització de l'equip de treball quedi reservada als encarregats d'aquesta utilització.

b) Les tasques de reparació, transformació, manteniment o conservació les duguin a terme els treballadors específicament capacitats per fer-ho.

2. L'empresari ha de proporcionar als seus treballadors equips de protecció individual adequats per a l'exercici de les seves funcions i ha de vetllar perquè se'n faci un ús efectiu quan, pel tipus de tasques efectuades, siguin necessaris.

Els equips de protecció individual s'han de fer servir quan els riscos no es puguin evitar o no es puguin limitar amb mitjans tècnics de protecció col·lectiva o amb mesures, mètodes o procediments d'organització de la feina.

Article 18

Informació, consulta i participació dels treballadors

1. A fi de complir el deure de protecció que estableix aquesta Llei, l'empresari ha d'adoptar les mesures adequades perquè els treballadors rebin totes les informacions necessàries en relació amb:

a) Els riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors al lloc de treball, tant els que afecten l'empresa en conjunt com els que afecten cada tipus de lloc de treball o funció.

b) Les mesures i les activitats de protecció i prevenció que es poden aplicar als riscos indicats en l'apartat anterior.

c) Les mesures adoptades d'acord amb el que disposa l'article 20 d'aquesta Llei.

Les empreses que tinguin representants dels treballadors, la informació a què es refereix aquest apartat l'ha de facilitar l'empresari als treballadors a través d'aquests representants; això no obstant, cal informar directament cada treballador dels riscos específics que afectin el seu lloc de treball o la seva funció, i de les mesures de protecció i prevenció aplicables a aquests riscos.

2. L'empresari ha de consultar els treballadors, i permetre'n la participació, en el marc de totes les qüestions que afectin la seguretat i la salut en el treball, d'acord amb el que disposa el capítol V d'aquesta Llei.

Els treballadors tenen dret a fer propostes a l'empresari, així com també als òrgans de participació i representació que preveu el capítol V d'aquesta Llei, adreçades a la millora dels nivells de protecció de la seguretat i la salut a l'empresa.

Article 19

Formació dels treballadors

1. En compliment del deure de protecció, l'empresari ha de garantir que cada treballador rebi una formació teòrica i pràctica, suficient i adequada, en matèria preventiva, tant en el moment de la contractació, sigui quina sigui la modalitat o la durada, com quan es produeixin canvis en les funcions que exerceixi o s'introdueixin noves tecnologies o canvis en els equips de treball.

La formació s'ha de centrar específicament en el lloc de treball o la funció de cada treballador, adaptar-se a l'evolució dels riscos i a l'aparició d'altres de nous i repetir-se periòdicament, si cal.

2. La formació a què es refereix l'apartat anterior s'ha d'impartir, sempre que sigui possible, dins la jornada laboral o, si no, en altres hores però descomptant de la jornada les hores que s'hi hagin esmerçat. La formació la pot impartir l'empresa amb mitjans propis o la pot concertar amb serveis externs, i en cap cas el cost no ha de recaure sobre els treballadors.

Article 20

Mesures d'emergència

L'empresari, tenint en compte les dimensions i l'activitat de l'empresa, així com també la presència possible de persones que en siguin alienes, ha d'analitzar les possibles situacions d'emergència i adoptar les mesures que cregui convenientes en matèria de primers auxilis, lluita contra incendis i evacuació dels treballadors; per a això ha de designar el personal encarregat de posar en pràctica aquestes mesures i comprovar periòdicament, si s'escau, que funcionen correctament. Aquest personal ha de tenir la formació necessària, ser suficient en nombre i disposar del material adequat, segons les circumstàncies indicades més amunt.

Per a l'aplicació de les mesures adoptades, l'empresari ha d'organitzar les relacions que calgui amb serveis externs a l'empresa, en particular en matèria de primers auxilis, assistència mèdica d'urgència, salvament i lluita contra incendis, de manera que en quedin garantides la rapidesa i l'eficàcia.

Article 21

Risc greu i imminent

1. Quan els treballadors estiguin o puguin estar exposats a un risc greu i imminent a causa de la seva feina, l'empresari està obligat a:

a) Informar com més aviat millor tots els treballadors afectats sobre l'existència d'aquest risc i de les mesures adoptades o que, si s'escau, calgui adoptar en matèria de protecció.

b) Adoptar les mesures i donar les instruccions necessàries perquè, en cas de perill greu, imminent i inevitable, els treballadors puguin interrompre la seva activitat i, si cal, abandonar immediatament el seu lloc de treball. En aquest supòsit, no es pot exigir als treballadors que reprenguin l'activitat mentre continuï havent-hi perill, salvant-ne l'excepció degudament justificada per raons de seguretat i determinada pel reglament.

c) Disposar el que calgui perquè el treballador que no es pugui posar en contacte amb el seu superior jeràrquic, davant una situació de perill greu i imminent per a la seva seguretat, la d'altres treballadors o la de persones alienes a l'empresa, estigui en condicions, atesos els seus coneixements i els mitjans tècnics posats a la seva disposició, d'adoptar les mesures necessàries per evitar les conseqüències d'aquest perill.

2. D'acord amb el que preveu l'apartat 1 de l'article 14 d'aquesta Llei, el treballador té dret a interrompre la seva activitat i abandonar el lloc de treball, si cal, quan consideri que aquesta activitat comporta un risc greu i imminent per a la seva vida o la seva salut.

3. Quan, en el cas a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article, l'empresari no adopti o no permeti adoptar les mesures necessàries per garantir la seguretat i la salut dels treballadors, els seus representants legals poden acordar, per majoria dels seus membres, la paralització de l'activitat dels treballadors afectats per aquest risc. L'acord ha de ser comunicat immediatament a l'empresa i a l'autoritat laboral, la qual, en el termini de vint-i-quatre hores, ha d'anul·lar o ratificar la paralització acordada.

L'acord a què es refereix el paràgraf anterior es pot adoptar per decisió de la majoria dels delegats de prevenció quan no sigui possible reunir amb la urgència requerida l'òrgan de representació del personal.

4. Els treballadors o els seus representants no poden patir cap mena de perjudici derivat de l'adopció de les mesures a què es refereixen els apartats anteriors, tret que hagin actuat de mala fe o hagin comès una negligència greu.

Article 22

Vigilància de la salut

1. L'empresari ha de garantir als treballadors al seu servei la vigilància periòdica del seu estat de salut segons els riscos inherents al treball.

Aquesta vigilància només es pot dur a terme quan el treballador hi doni el seu consentiment. D'aquest caràcter voluntari, només se n'exceptuen, amb l'informe previ dels representants dels treballadors, els supòsits en què la realització dels reconeixements sigui imprescindible per avaluar els efectes de les condicions de treball sobre la salut dels treballadors o per verificar si l'estat de salut del treballador pot constituir un perill per a ell mateix, per als altres treballadors o per a altres persones relacionades amb l'empresa, o bé quan així s'estableixi en una disposició legal en relació amb la protecció de riscos específics i activitats de perillositat especial.

En qualsevol cas, cal optar per la realització d'aquells reconeixements o aquelles proves que causin les mínimes molèsties al treballador i que siguin proporcionals al risc.

2. Les mesures de vigilància i control de la salut dels treballadors s'han de dur a terme respectant sempre el dret a la intimitat i a la dignitat de la persona del treballador i la confidencialitat de tota la informació relacionada amb el seu estat de salut.

3. Els resultats de la vigilància a què es refereix l'apartat anterior s'han de comunicar als treballadors afectats.

4. Les dades relatives a la vigilància de la salut dels treballadors no es poden fer servir amb finalitats discriminatòries ni en perjudici del treballador.

L'accés a la informació mèdica de caràcter personal s'ha de limitar al personal mèdic i a les autoritats sanitàries que duguin a terme la vigilància de la salut dels treballadors, sense que pugui ser subministrada a l'empresari o a altres persones sense el consentiment exprés del treballador.

No obstant això, l'empresari i les persones o els òrgans amb responsabilitats en matèria de prevenció han de ser informats de les conclusions que derivin dels reconeixements efectuats en relació amb l'aptitud del treballador per a l'exercici del lloc de treball o amb la necessitat d'introduir o millorar les mesures de protecció i prevenció, a fi que puguin dur a terme correctament les seves funcions en matèria preventiva.

5. En els supòsits que el tipus de risc inherent al treball ho faci necessari, el dret dels treballadors a la vigilància periòdica del seu estat de salut s'ha de prolongar més enllà de la finalització de la relació laboral, en els termes que es determinin per reglament.

6. Les mesures de vigilància i control de la salut dels treballadors les han de dur a terme personal sanitari amb competència tècnica, formació i capacitat acreditada.

Article 23

Documentació

1. L'empresari ha d'elaborar i conservar a disposició de l'autoritat laboral la documentació següent relativa a les obligacions que estableixen els articles anteriors:

a) Pla de prevenció de riscos laborals, d'acord amb el que preveu l'apartat 1 de l'article 16 d'aquesta Llei.¹³

b) Avaluació dels riscos per a la seguretat i la salut en el treball, inclòs el resultat dels controls periòdics de les condicions de treball i de l'activitat dels treballadors, d'acord amb el que disposa el paràgraf a de l'apartat 2 de l'article 16 d'aquesta Llei.¹⁴

c) Planificació de l'activitat preventiva, incloses les mesures de protecció i de prevenció a adoptar i, si s'escau, material de protecció que s'hagi d'utilitzar, de conformitat amb el paràgraf b de l'apartat 2 de l'article 16 d'aquesta Llei.¹⁵

d) Pràctica dels controls de l'estat de salut dels treballadors que preveu l'article 22 d'aquesta Llei i conclusions obtingudes en els termes recollits en el darrer paràgraf de l'apartat 4 de l'article esmentat.

e) Relació d'accidents de treball i malalties professionals que hagin causat al treballador una incapacitat laboral superior a un dia de feina. En aquests casos, l'empresari ha de fer, a més, la notificació a què es refereix l'apartat 3 d'aquest article.

2. En el moment en què cessin la seva activitat, les empreses han de remetre a l'autoritat laboral la documentació indicada en l'apartat anterior.

3. L'empresari està obligat a notificar per escrit a l'autoritat laboral els danys per a la salut dels treballadors al seu servei que s'hagin produït amb motiu de l'exercici de la seva feina, d'acord amb el procediment que es determini per reglament.

4. La documentació a què fa referència aquest article també s'ha de posar a disposició de les autoritats sanitàries amb l'objectiu que aquestes puguin complir el que disposen l'article 10 d'aquesta Llei i l'article 21 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat.

¹³ Apartat 1, lletra a, redactat de conformitat amb l'article 2.3 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

¹⁴ Apartat 1, lletra b, redactat de conformitat amb l'article 2.3 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

¹⁵ Apartat 1, lletra c, redactat de conformitat amb l'article 2.3 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

Article 24

Coordinació d'activitats empresarials

1. Quan en un mateix centre de treball hi duguin a terme activitats treballadors de dues empreses o més, aquestes han de cooperar en l'aplicació de la normativa sobre prevenció de riscos laborals. Amb aquesta finalitat, han d'establir els mitjans de coordinació que calgui quant a la protecció i la prevenció de riscos laborals i la informació sobre aquests als seus treballadors respectius, en els termes que preveu l'apartat 1 de l'article 18 d'aquesta Llei.

2. L'empresari titular del centre de treball ha d'adoptar les mesures necessàries perquè aquells altres empresaris que exerceixin activitats al seu centre de treball rebin la informació i les instruccions adequades, en relació amb els riscos existents al centre de treball i les mesures de protecció i prevenció corresponents, així com també sobre les mesures d'emergència que calgui aplicar, per traslladar-les als seus treballadors respectius.

3. Les empreses que contractin o subcontractin amb altres la realització d'obres o serveis corresponents a la mateixa activitat d'aquelles i que es duguin a terme als mateixos centres de treball han de vigilar que aquests contractistes i subcontractistes compleixin la normativa de prevenció de riscos laborals.

4. Les obligacions consignades en l'últim paràgraf de l'apartat 1 de l'article 41 d'aquesta Llei també són aplicables, respecte de les operacions contractades, en els casos en què els treballadors de l'empresa contractista o subcontractista no prestin serveis als centres de treball de l'empresa principal, sempre que aquests treballadors hagin d'operar amb maquinària, equips, productes, matèries primeres o estris proporcionats per l'empresa principal.

5. Els deures de cooperació i d'informació i instrucció que recullen els apartats 1 i 2 són aplicables respecte dels treballadors autònoms que exerceixin activitats en aquests centres de treball.

6. Les obligacions previstes en aquest article han de ser desplegades per reglament.¹⁶

¹⁶ Apartat 6 afegit per l'article 3 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

Article 25

Protecció de treballadors especialment sensibles a determinats riscos

1. L'empresari ha de garantir de manera específica la protecció dels treballadors que, per les seves característiques personals o el seu estat biològic conegut, incloent-hi aquells que tinguin reconeguda la situació de discapacitat física, psíquica o sensorial, siguin especialment sensibles als riscos derivats del treball. Amb aquesta finalitat, ha de tenir en compte aquests aspectes en les avaluacions dels riscos i, en funció d'aquestes, ha d'adoptar les mesures de prevenció i protecció que calgui.

Els treballadors no han de ser ocupats en aquells llocs de treball en què, per raó de les seves característiques personals, estat biològic o per la seva discapacitat física, psíquica o sensorial degudament reconeguda, puguin tant ells com els altres treballadors i les altres persones relacionades amb l'empresa exposar-se a situacions de perill o, en general, quan estiguin manifestament en estats o situacions transitòries que no responguin a les exigències psicofísiques dels llocs de treball respectius.

2. De la mateixa manera, l'empresari ha de tenir en compte en les avaluacions els factors de risc que puguin incidir en la funció de procreació dels treballadors i les treballadores, en particular per l'exposició a agents físics, químics i biològics que puguin tenir efectes mutagènics o de toxicitat per a la procreació, tant en els aspectes de la fertilitat com del desenvolupament de la descendència, per tal d'adoptar les mesures preventives que calgui.

Article 26¹⁷

Protecció de la maternitat

1. L'avaluació dels riscos a què es refereix l'article 16 d'aquesta Llei ha de comprendre la determinació de la naturalesa, el grau i la durada de l'exposició de les treballadores en situació d'embaràs o part recent a agents, procediments o condicions de treball que puguin influir negativament en la salut de les treballadores o del fetus, en qualsevol activitat susceptible de presentar un risc específic. Si els resultats de l'avaluació revelen un risc per a la seguretat i la salut o una possible repercussió sobre l'embaràs o la lactància de les treballadores esmentades, l'empresari ha d'adoptar les mesures necessàries per evitar l'exposició al risc esmentat, a través d'una adaptació de les condicions o del temps de treball de la treballadora afectada. Aquestes mesures inclouen, quan calgui, la no-realització de feina nocturna o a torns.

2. Quan l'adaptació de les condicions o del temps de treball no sigui possible o, malgrat l'adaptació, les condicions d'un lloc de treball puguin influir negativament en la salut de la treballadora embarassada o del fetus, i així ho certifiquin els serveis mèdics de l'Institut Nacional de la Seguretat Social o de les mútues, en funció de l'entitat amb què l'empresa tingui concertada la cobertura dels riscos professionals, amb l'informe del metge del Servei Nacional de Salut que assisteixi facultativament la treballadora, aquesta ha de desenvolupar

un lloc de treball o funció diferent i compatible amb el seu estat. L'empresari ha de determinar, amb la consulta prèvia als representants dels treballadors, la relació dels llocs de treball exempts de riscos a aquests efectes.¹⁸

El canvi de lloc o de funció s'ha de fer d'acord amb les regles i els criteris que s'apliquin en els supòsits de mobilitat funcional i té efectes fins al moment en què l'estat de salut de la treballadora li permeti la reincorporació al lloc anterior.

En el supòsit que, fins i tot aplicant les regles assenyalades en el paràgraf anterior, no existeixi lloc de treball o una funció compatible, la treballadora pot ser destinada a un lloc que no correspongui al seu grup o a la seva categoria equivalent, si bé conserva el dret al conjunt de retribucions del seu lloc d'origen.

3. Si aquest canvi de lloc no és tècnicament o objectiva possible, o no es pot exigir raonablement per motius justificats, es pot declarar el pas de la treballadora afectada a la situació de suspensió del contracte per risc durant l'embaràs, prevista a l'article 45.1.d de l'Estatut dels treballadors, durant el període necessari per a la protecció de la seva seguretat o de la seva salut i mentre persisteixi la impossibilitat de reincorporar-se al seu lloc anterior o a un altre lloc compatible amb el seu estat.

4. El que disposen els números 1 i 2 d'aquest article també és aplicable durant el període de lactància natural, si les condicions de treball poden influir negativament en la salut de la dona o del fill i així ho certifiquen els serveis mèdics de l'Institut Nacional de la Seguretat Social o de les mútues, en funció de l'Entitat amb què l'empresa tingui concertada la cobertura dels riscos professionals, amb l'informe del metge del Servei Nacional de Salut que assisteixi facultativament la treballadora o el seu fill. Així mateix, es pot declarar el pas de la treballadora afectada a la situació de suspensió del contracte per risc durant la lactància natural de fills menors de nou mesos que preveu l'article 45.1.d de l'Estatut dels treballadors, si es donen les circumstàncies que preveu el número 3 d'aquest article.¹⁹

5. Les treballadores embarassades tenen dret a absentar-se de la feina, amb dret a remuneració, per fer exàmens prenatals i tècniques de preparació al part, avisant prèviament l'empresari i justificant la necessitat de fer-ho dins de la jornada de treball.

¹⁷ Article redactat de conformitat amb l'article 10 de la Llei 39/1999, de 5 de novembre, per promoure la conciliació de la vida familiar i laboral de les persones treballadores (BOE núm. 266, de 6 de novembre, i suplement en català núm. 15, de 19 de novembre).

¹⁸ Apartat 2, paràgraf 1r, redactat de conformitat amb la disposició addicional 12a.2 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes (BOE núm. 71, de 23 de març, i suplement en català núm. 12, de 28 de març).

¹⁹ Apartat 4 redactat de conformitat amb la disposició addicional 12a.2 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes (BOE núm. 71, de 23 de març, i suplement en català núm. 12, de 28 de març).

Article 27

Protecció dels menors

1. Abans de la incorporació a la feina de joves menors de divuit anys, i abans de qualsevol modificació important de les seves condicions de treball, l'empresari ha de dur a terme una avaluació dels llocs de treball que hagin d'ocupar, a fi de determinar la naturalesa, el grau i la durada de la seva exposició, en qualsevol activitat susceptible de presentar un risc específic, a agents, processos o condicions de treball que puguin posar en perill la seguretat o la salut d'aquests treballadors.

Amb aquesta finalitat, l'avaluació ha de tenir en compte especialment els riscos específics per a la seguretat, la salut i el desenvolupament dels joves derivats de la seva manca d'experiència, de la seva immaduresa per avaluar els riscos existents o potencials i del seu desenvolupament encara incomplet.

En qualsevol cas, l'empresari ha d'informar aquests joves i els seus pares o tutors que hagin intervingut en la contractació, de conformitat amb el que disposa la lletra *b* de l'article 7 del Text refós de la Llei de l'estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març, dels possibles riscos i de totes les mesures que s'hagin adoptat per a la protecció de la seva seguretat i la seva salut.

2. Tenint en compte els factors abans assenyalats, el Govern ha d'establir les limitacions a la contractació de joves menors de divuit anys en feines que presentin riscos específics.

Article 28

Relacions de treball temporals, de durada determinada i en empreses de treball temporal

1. Els treballadors amb relacions de treball temporals o de durada determinada, així com també els contractats per empreses de treball temporal, han de gaudir del mateix nivell de protecció en matèria de seguretat i salut que els altres treballadors de l'empresa en què presten els seus serveis.

L'existència d'una relació de treball de les indicades en el paràgraf anterior no justifica, en cap cas, una diferència de tracte pel que fa a les condicions de treball, en el que faci referència a qualsevol dels aspectes de la protecció de la seguretat i la salut dels treballadors.

Aquesta Llei i les seves disposicions de desplegament s'han d'aplicar plenament a les relacions de treball indicades en els paràgrafs anteriors.

2. L'empresari ha d'adoptar les mesures que calgui per garantir que, amb caràcter previ a l'inici de la seva activitat, els treballadors a què fa referència l'apartat anterior rebin informació sobre els riscos als quals hagin d'estar exposats, en particular pel que fa a la necessitat de qualificacions o aptituds professionals determinades, l'exigència de controls mèdics especials o l'existència de riscos específics del lloc de treball que cal cobrir, així com també sobre les mesures de protecció i prevenció davant d'aquests riscos.

Aquests treballadors han de rebre, en tot cas, una formació suficient i adequada a les característiques del lloc de treball que hagin de cobrir, tenint-ne en compte la qualificació i l'experiència professionals i els riscos a què s'hagin d'exposar.

3. Els treballadors a què es refereix aquest article tenen dret a una vigilància periòdica del seu estat de salut, en els termes que estableixen l'article 22 d'aquesta Llei i les seves normes de desplegament.

4. L'empresari ha d'informar els treballadors designats per ocupar-se de les activitats de protecció i prevenció o, si s'escau, el servei de prevenció que preveu l'article 31 d'aquesta Llei de la incorporació dels treballadors a què es refereix aquest article, en la mesura necessària perquè puguin dur a terme les seves funcions de manera adequada respecte de tots els treballadors de l'empresa.

5. En les relacions de treball a través d'empreses de treball temporal, l'empresa usuària és responsable de les condicions d'execució de la feina en tot el que faci referència a la protecció de la seguretat i la salut dels treballadors. A més, correspon a l'empresa usuària el compliment de les obligacions en matèria d'informació que preveuen els apartats 2 i 4 d'aquest article.

L'empresa de treball temporal és responsable del compliment de les obligacions en matèria de formació i vigilància de la salut que s'estableixen als apartats 2 i 3 d'aquest article. Amb aquesta finalitat, i sens perjudici del que disposa el paràgraf anterior, l'empresa usuària ha d'informar l'empresa de treball temporal, i aquesta els treballadors afectats, abans de la seva

adscripció, sobre les característiques pròpies dels llocs de treball que han d'ocupar i les qualificacions requerides.

L'empresa usuària ha d'informar els representants dels treballadors a la mateixa empresa de l'adscripció dels treballadors que li proporcioni l'empresa de treball temporal. Aquests treballadors es poden adreçar als representants en l'exercici dels drets reconeguts en aquesta Llei.

Article 29

Obligacions dels treballadors en matèria de prevenció de riscos

1. Correspon a cada treballador vetllar, segons les seves possibilitats i per mitjà del compliment de les mesures de prevenció que s'adoptin en cada cas, per la seva pròpia seguretat i salut en el treball i per la d'altres persones a les quals pugui afectar la seva activitat professional, a causa dels seus actes i omissions en el treball, o de conformitat amb la seva formació i les instruccions de l'empresari.

2. Els treballadors, d'acord amb la seva formació i seguint les instruccions de l'empresari, han de, en particular:

1r. Fer servir adequadament, d'acord amb la seva naturalesa i els riscos previsibles, les màquines, els aparells, les eines, les substàncies perilloses, els equips de transport i, en general, qualsevol altre mitjà amb el qual duguin a terme la seva activitat.

2n. Fer servir correctament els mitjans i els equips de protecció que els faciliti l'empresari, d'acord amb les instruccions que aquest els doni.

3r. No posar fora de funcionament i utilitzar correctament els dispositius de seguretat existents o que s'instal·lin als espais relacionats amb la seva activitat o als llocs de treball on aquesta s'esdevingui.

4t. Informar immediatament el superior jeràrquic directe, i els treballadors designats per dur a terme activitats de protecció i prevenció o, si s'escau, el servei de prevenció, sobre qualsevol situació que, segons el seu parer, comporti, per motius raonables, un risc per a la seguretat i la salut dels treballadors.

5è. Contribuir al compliment de les obligacions establertes per l'autoritat competent a fi de protegir la seguretat i la salut dels treballadors a la feina.

6è. Cooperar amb l'empresari perquè aquest pugui garantir unes condicions de treball que siguin segures i que no comportin riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors.

3. L'incompliment per part dels treballadors de les obligacions en matèria de prevenció de riscos a què es refereixen els apartats anteriors té la consideració d'incompliment laboral a l'efecte que preveu l'article 58.1 de l'Estatut dels treballadors o de falta, si s'escau, d'acord amb el que estableix la normativa corresponent sobre règim disciplinari dels funcionaris públics o del personal estatutari al servei de les administracions públiques. El que disposa aquest apartat és també aplicable als socis de les cooperatives l'activitat de les quals consisteixi en la prestació del seu treball, amb les precisions que estableixin els seus reglaments de règim intern.

CAPÍTOL IV

Serveis de prevenció

Article 30

Protecció i prevenció de riscos professionals

1. En compliment del deure de prevenció de riscos professionals, l'empresari ha de designar un o diversos treballadors perquè s'ocupin d'aquesta activitat, ha de constituir un servei de prevenció o concertar aquest servei amb una entitat especialitzada aliena a l'empresa.

2. Els treballadors designats han de tenir prou capacitat, disposar del temps i dels mitjans que calgui i ser suficients en nombre, tenint en compte la grandària de l'empresa, així com els riscos a què estan exposats els treballadors i com hi estan distribuïts, amb l'abast que determinin les disposicions a què es refereix la lletra e de l'apartat 1 de l'article 6 d'aquesta Llei.

Els treballadors a què es refereix el paràgraf anterior han de col·laborar entre ells i, si s'escau, amb els serveis de prevenció.

3. L'empresari ha de facilitar als treballadors designats l'accés a la informació i la documentació a què es refereixen els articles 18 i 23 d'aquesta Llei, a fi que puguin dur a terme l'activitat de prevenció.

4. Els treballadors designats no poden patir cap perjudici a causa de les activitats de protecció i prevenció dels riscos professionals a l'empresa i, mentre les exerceixin, han de gaudir, en particular, de les garanties que estableixen per als representants dels treballadors les lletres a, b i c de l'article 68 i l'apartat 4 de l'article 56 del Text refós de la Llei de l'estatut dels treballadors.

Aquesta garantia afecta també els treballadors integrants del servei de prevenció, quan l'empresa decideixi constituir-lo d'acord amb el que disposa l'article següent.

Els treballadors esmentats en els paràgrafs anteriors han de guardar secret professional sobre la informació relativa a l'empresa a què tinguin accés com a conseqüència del compliment de les seves funcions.

5. En les empreses de fins a deu treballadors, l'empresari pot assumir personalment les funcions assenyalades a l'apartat 1, sempre que desenvolupi de forma habitual la seva activitat en el centre de treball i tingui la capacitat necessària, en funció dels riscos a què estiguin exposats els treballadors i la perillositat de les activitats, amb l'abast que determinin les disposicions a què es refereix l'article 6.1.e d'aquesta Llei.²⁰

6. L'empresari que no hagi concertat el servei de prevenció amb una entitat especialitzada aliena a l'empresa ha de sotmetre el seu sistema de prevenció al control d'una auditoria o una avaluació externa, en els termes que es determinin per reglament.

7. Les persones o entitats especialitzades que pretenguin desenvolupar l'activitat d'auditoria del sistema de prevenció han de comptar amb una única autorització de l'autoritat laboral, que té validesa en tot el territori espanyol. El venciment del termini màxim del procediment d'autorització sense haver-se notificat cap resolució expressa a l'interessat permet entendre desestimada la sol·licitud per silenci administratiu, per garantir una adequada protecció dels treballadors.²¹

²⁰ Apartat 5 redactat de conformitat amb l'article 8.Tres de la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici (BOE núm. 308, de 23 de desembre, i suplement en català de la mateixa data).

²¹ Apartat 7 afegit per l'article 8.Quatre de la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici (BOE núm. 308, de 23 de desembre, i suplement en català de la mateixa data).

Article 31

Serveis de prevenció

1. Si, segons la grandària de l'empresa, la designació d'un o diversos treballadors és insuficient per a la realització de les activitats de prevenció dels riscos a què estan exposats

els treballadors o de la perillositat de les activitats que s'hi duguin a terme, amb l'abast que estableixin les disposicions a què es refereix la lletra e de l'apartat 1 de l'article 6 d'aquesta Llei, l'empresari ha de recórrer a un o diversos serveis de prevenció propis o aliens a l'empresa, que hi han de col·laborar quan calgui.

Per a l'establiment d'aquests serveis a les administracions públiques, se n'ha de tenir en compte l'estructura organitzativa i l'existència, si s'escau, d'àmbits sectorials i descentralitzats.

2. S'entén per servei de prevenció el conjunt de mitjans humans i materials necessaris per dur a terme les activitats preventives a fi de garantir la protecció adequada de la seguretat i la salut dels treballadors, que ha d'assessorar i assistir l'empresari, els treballadors i els seus representants, i els òrgans de representació especialitzats.

Per a l'exercici de les seves funcions, l'empresari ha de facilitar a aquest servei l'accés a la informació i la documentació a què es refereix l'apartat 3 de l'article anterior.

3. Els serveis de prevenció han d'estar en condicions de proporcionar a l'empresa l'assessorament i suport que requereixi en funció dels tipus de risc que hi ha i en relació amb:

a) El disseny, implantació i aplicació d'un pla de prevenció de riscos laborals que permeti la integració de la prevenció a l'empresa.

b) L'avaluació dels factors de risc que puguin afectar la seguretat i la salut dels treballadors en els termes que preveu l'article 16 d'aquesta Llei.

c) La planificació de l'activitat preventiva i la determinació de les prioritats en l'adopció de les mesures preventives i la vigilància de la seva eficàcia.

d) La informació i formació dels treballadors, en els termes previstos en els articles 18 i 19 d'aquesta Llei.

e) La prestació dels primers auxilis i plans d'emergència.

f) La vigilància de la salut dels treballadors en relació amb els riscos derivats del treball.

Si l'empresa no porta a terme les activitats preventives amb recursos propis, l'assumpció de les funcions respecte a les matèries descrites en aquest apartat només es pot fer per un servei de prevenció aliè. Això s'entén sense perjudici de qualsevol altra atribució legal o reglamentària de competència a altres entitats o organismes respecte a les matèries indicades.²²

4. El servei de prevenció té caràcter interdisciplinari i els seus mitjans han de ser apropiats per complir les seves funcions. Per això, la formació, l'especialitat, la capacitació, la dedicació i el nombre de components d'aquests serveis, així com els recursos tècnics, han de ser suficients i adequats a les activitats preventives que s'han de desenvolupar, en funció de les circumstàncies següents:

a) Grandària de l'empresa.

b) Tipus de risc als quals puguin estar exposats els treballadors.

c) Distribució de riscos a l'empresa.

5. Per poder actuar com a serveis de prevenció, les entitats especialitzades han de ser objecte d'una acreditació per l'autoritat laboral, que ha de ser única i amb validesa en tot el territori espanyol, mitjançant la comprovació que reuneixen els requisits que s'estableixin per reglament i amb l'aprovació prèvia de l'autoritat sanitària quant als aspectes de caràcter sanitari.

Entre aquests requisits, les entitats especialitzades han de subscriure una pòlissa d'assegurança que cobreixi la seva responsabilitat en la quantia que es determini per reglament i sense que aquella constitueixi el límit de la responsabilitat del servei.²³

6. El venciment del termini màxim del procediment d'acreditació sense haver-se notificat resolució expressa a l'interessat permet entendre desestimada la sol·licitud per silenci administratiu, per garantir una adequada protecció dels treballadors.²⁴

²² Apartat 3 redactat de conformitat amb l'article 8.Cinc de la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici (BOE núm. 308, de 23 de desembre, i suplement en català de la mateixa data).

²³ Apartat 5 redactat de conformitat amb l'article 8.Sis de la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici (BOE núm. 308, de 23 de desembre, i suplement en català de la mateixa data).

²⁴ Apartat 6 afegit per l'article 8.Set de la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici (BOE núm. 308, de 23 de desembre, i suplement en català de la mateixa data).

Article 32

Actuació preventiva de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals

Les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social poden desenvolupar per a les empreses que hi estiguin associades les funcions corresponents als serveis de prevenció, d'acord amb el que disposa l'apartat 5 de l'article 31.

Els representants dels empresaris i dels treballadors tenen dret a participar en el control i seguiment de la gestió que duguin a terme les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social en les funcions a què es refereix el paràgraf anterior de conformitat amb el que preveu l'article 39.5 de la Llei 42/1994, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i d'ordre social.

Article 32 bis²⁵

Presència dels recursos preventius

1. La presència al centre de treball dels recursos preventius, sigui quina sigui la modalitat d'organització dels esmentats recursos, és necessària en els casos següents:

a) Quan els riscos es puguin veure agreujats o modificats en el desenvolupament del procés o l'activitat, per la concurrència d'operacions diverses que es duen a terme successivament o simultàniament i que facin necessari el control de l'aplicació correcta dels mètodes de treball.

b) Quan es realitzin activitats o processos que per reglament siguin considerats com a perillosos o amb riscos especials.

c) Quan la necessitat d'aquesta presència sigui requerida per la Inspecció de Treball i Seguretat Social, si les circumstàncies del cas així ho exigeixen a causa de les condicions de treball detectades.

2. Es consideren recursos preventius, als quals l'empresari pot assignar la presència, els següents:

a) Un o diversos treballadors designats de l'empresa.

b) Un o diversos membres del servei de prevenció propi de l'empresa.

c) Un o diversos membres del o dels serveis de prevenció aliens concertats per l'empresa.

Quan la presència sigui realitzada per diferents recursos preventius aquests han de col·laborar entre si.

3. Els recursos preventius a què es refereix l'apartat anterior han de tenir la capacitat suficient, disposar dels mitjans necessaris i ser suficients en nombre per vigilar el compliment de les activitats preventives, i han de romandre en el centre de treball durant el temps en què es mantingui la situació que determini la seva presència.

4. No obstant el que assenyalen els apartats anteriors, l'empresari pot assignar la presència de manera expressa a un o diversos treballadors de l'empresa que, sense formar part del servei de prevenció propi ni ser treballadors designats, tinguin els coneixements, la qualificació i l'experiència necessaris en les activitats o processos a què es refereix l'apartat 1 i tinguin la formació preventiva corresponent, com a mínim, a les funcions del nivell bàsic. En aquest cas, els treballadors han de mantenir la col·laboració necessària amb els recursos preventius de l'empresari.

²⁵ Article afegit per l'article 4.3 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

CAPÍTOL V

Consulta i participació dels treballadors

Article 33

Consulta dels treballadors

1. L'empresari ha de consultar als treballadors, amb l'antelació deguda, l'adopció de les decisions relatives a:

a) La planificació i l'organització de la feina a l'empresa i la introducció de noves tecnologies, en tot el que estigui relacionat amb les conseqüències que aquestes puguin tenir per a la seguretat i la salut dels treballadors, derivades de l'elecció dels equips, la determinació i l'adequació de les condicions de treball i l'impacte dels factors ambientals en la feina.

b) L'organització i el desenvolupament de les activitats de protecció de la salut i prevenció dels riscos professionals a l'empresa, incloent-hi la designació dels treballadors encarregats d'aquestes activitats o el recurs a un servei de prevenció extern.

c) La designació dels treballadors encarregats de les mesures d'emergència.

d) Els procediments d'informació i documentació a què es refereixen els articles 18, apartat 1, i 23, apartat 1, d'aquesta Llei.

e) El projecte i l'organització de la formació en matèria preventiva.

f) Qualsevol altra acció que pugui tenir efectes substancials sobre la seguretat i la salut dels treballadors.

2. A les empreses que comptin amb representants dels treballadors, les consultes a què es refereix l'apartat anterior s'han de dur a terme amb aquests representants.

Article 34

Drets de participació i representació

1. Els treballadors tenen dret a participar en l'empresa en les qüestions relacionades amb la prevenció de riscos en el treball.

A les empreses o els centres de treball que tinguin sis treballadors o més, la participació d'aquests s'ha de canalitzar a través dels seus representants i la representació especialitzada que regula aquest capítol.

2. Correspon als comitès d'empresa, als delegats de personal i als representants sindicals, en els termes que, respectivament, els reconeixen l'Estatut dels treballadors, la Llei d'òrgans de representació del personal al servei de les administracions públiques i la Llei orgànica de llibertat sindical, la defensa dels interessos dels treballadors en matèria de prevenció de riscos en el treball. Per fer-ho, els representants del personal han d'exercir les competències que aquestes normes estableixen en matèria d'informació, consulta i negociació, vigilància i control i exercici d'accions davant les empreses i els òrgans i els tribunals competents.

3. El dret de participació que regula aquest capítol s'exerceix en l'àmbit de les administracions públiques amb les adaptacions que siguin procedents d'acord amb la diversitat de les activitats que es duen a terme i les diferents condicions en què aquestes es realitzen, la complexitat i la dispersió de l'estructura organitzativa i les seves peculiaritats en matèria de representació col·lectiva, en els termes que preveu la Llei 7/1990, de 19 de juliol, sobre negociació col·lectiva i participació en la determinació de les condicions de treball dels empleats públics; es poden establir àmbits sectorials i descentralitzats en funció del nombre d'efectius i de centres.

Per dur a terme aquesta adaptació en l'àmbit de l'Administració general de l'Estat, el Govern ha de tenir en compte els criteris següents:

a) En cap cas aquesta adaptació no pot afectar les competències, les facultats i les garanties que reconeix aquesta Llei als delegats de prevenció i als comitès de seguretat i salut.

b) Cal establir l'àmbit específic que sigui adequat en cada cas per a l'exercici de la funció de participació en matèria preventiva dins l'estructura organitzativa de l'Administració.

Amb caràcter general, aquest àmbit és el dels òrgans de representació del personal al servei de les administracions públiques, tot i que se'n poden establir altres de diferents segons les característiques de l'activitat i la freqüència dels riscos a què puguin estar exposats els treballadors.

c) Quan en aquest àmbit hi hagi diferents òrgans de representació del personal, s'ha de garantir una actuació coordinada de tots ells en matèria de prevenció i protecció de la seguretat i la salut en el treball, i fer possible que la participació es dugui a terme de manera conjunta entre els uns i els altres, en l'àmbit específic establert a aquest efecte.

d) Amb caràcter general, s'ha de constituir un únic comitè de seguretat i salut en l'àmbit dels òrgans de representació previstos a la Llei d'òrgans de representació del personal al servei de les administracions públiques, que ha d'estar integrat pels delegats de prevenció designats en aquest àmbit, tant per al personal amb relació de caràcter administratiu o estatutari com per al personal laboral, i per representants de l'Administració en un nombre no superior al del delegats. No obstant això, es poden constituir comitès de seguretat i salut en altres àmbits quan les raons de l'activitat i el tipus i la freqüència dels riscos ho aconsellin.

Article 35

Delegats de prevenció

1. Els delegats de prevenció són els representants dels treballadors amb funcions específiques en matèria de prevenció de riscos en el treball.

2. Els delegats de prevenció són designats pels representants del personal i entre membres d'aquests representants, en l'àmbit dels òrgans de representació previstos a les normes a què es refereix l'article anterior, d'acord amb l'escala següent:

De 50 a 100 treballadors: 2 delegats de prevenció.

De 101 a 500 treballadors: 3 delegats de prevenció.

De 501 a 1.000 treballadors: 4 delegats de prevenció.

De 1.001 a 2.000 treballadors: 5 delegats de prevenció.

De 2.001 a 3.000 treballadors: 6 delegats de prevenció.

De 3.001 a 4.000 treballadors: 7 delegats de prevenció.

A partir de 4.001 treballadors: 8 delegats de prevenció.

A les empreses de fins a trenta treballadors, el delegat de prevenció és el delegat de personal. A les empreses que tinguin entre trenta-un i quaranta-nou treballadors, hi ha d'haver un delegat de prevenció que ha de ser elegit pels delegats del personal i entre membres d'aquest col·lectiu.

3. A l'efecte de determinar el nombre de delegats de prevenció, s'han de tenir en compte els criteris següents:

- a) Els treballadors vinculats per contractes de durada determinada superior a un any es computen com a treballadors fixos de plantilla.
- b) Els contractats per a un termini de fins a un any es computen segons el nombre de dies treballats en el període d'un any anterior a la designació. Cada dos-cents dies treballats o fracció es computen com un treballador més.

4. No obstant el que disposa aquest article, en els convenis col·lectius es poden establir altres sistemes de designació dels delegats de prevenció, sempre que es garanteixi que la facultat de designació correspon als representants del personal o als mateixos treballadors. Així mateix, en la negociació col·lectiva o per mitjà dels acords a què es refereix l'article 83, apartat 3, de l'Estatut dels treballadors, es pot acordar que les competències reconegudes en aquesta Llei als delegats de prevenció siguin exercides per òrgans específics creats en el mateix conveni o en els acords esmentats. Aquests òrgans poden assumir, en els termes i d'acord amb les modalitats que s'acordin, competències generals respecte del conjunt dels centres de treball inclosos en l'àmbit d'aplicació del conveni o de l'acord, a fi de fomentar-hi el millor compliment de la normativa sobre prevenció de riscos laborals.

Igualment, en l'àmbit de les administracions públiques, es poden establir, en els termes indicats en la Llei 7/1990, de 19 de juliol, sobre negociació col·lectiva i participació en la determinació de les condicions de treball dels empleats públics, altres sistemes de designació dels delegats de prevenció i es pot acordar que les competències que aquesta Llei els atribueix puguin ser exercides per òrgans específics.

Article 36

Competències i facultats dels delegats de prevenció

1. Són competències dels delegats de prevenció:

- a) Col·laborar amb la direcció de l'empresa a millorar l'acció preventiva.
- b) Promoure i fomentar la cooperació dels treballadors en l'execució de la normativa sobre prevenció de riscos laborals.
- c) Ser consultats per l'empresari sobre les decisions a què es refereix l'article 33 d'aquesta Llei, abans que siguin executades.
- d) Exercir una tasca de vigilància i de control sobre el compliment de la normativa de prevenció de riscos laborals.

A les empreses que, d'acord amb el que disposa l'apartat 2 de l'article 38 d'aquesta Llei, no tinguin un comitè de seguretat i salut perquè no arriben al nombre mínim de treballadors establert a aquest efecte, les competències que aquesta Llei li atribueix han de ser exercides pels delegats de prevenció.

2. En l'exercici de les competències atribuïdes als delegats de prevenció, aquests estan facultats per:

- a) Acompanyar els tècnics en les avaluacions de caràcter preventiu del medi ambient de treball, així com també, en els termes que preveu l'article 40 d'aquesta Llei, els inspectors de Treball i Seguretat Social en les visites i les verificacions que duguin a terme als centres de treball a fi de comprovar que es compleix la normativa sobre prevenció de riscos laborals, i davant dels quals poden formular les observacions que creguin oportunes.
- b) Tenir accés, amb les limitacions previstes en l'apartat 4 de l'article 22 d'aquesta Llei, a la informació i la documentació relativa a les condicions de treball que siguin necessàries per a l'exercici de les seves funcions i, en particular, a la que preveuen els articles 18 i 23 d'aquesta Llei. Quan la informació estigui subjecta a les limitacions indicades, només pot ser subministrada de manera que es garanteixi el respecte de la confidencialitat.

c) Ser informats per l'empresari sobre els danys produïts en la salut dels treballadors una vegada que aquell n'hagi tingut coneixement; es poden presentar, fins i tot fora de la jornada laboral, al lloc dels fets per conèixer-ne les circumstàncies.

d) Rebre de l'empresari les informacions que aquest hagi obtingut de les persones o els òrgans encarregats de les activitats de protecció i prevenció de l'empresa, així com també dels organismes competents per a la seguretat i la salut dels treballadors, sens perjudici del que disposa l'article 40 d'aquesta Llei en matèria de col·laboració amb la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

e) Fer visites als llocs de treball per exercir una tasca de vigilància i de control de l'estat de les condicions de treball i poder, amb aquesta finalitat, accedir a qualsevol zona dels llocs de treball i comunicar-se durant la jornada amb els treballadors, de manera que no s'alteri el desenvolupament normal del procés productiu.

f) Demanar a l'empresari que adopti mesures de caràcter preventiu i per a la millora dels nivells de protecció de la seguretat i la salut dels treballadors; amb aquesta finalitat, poden fer propostes a l'empresari, així com al comitè de seguretat i salut perquè s'hi discuteixin.

g) Proposar a l'òrgan de representació dels treballadors que s'adopti l'acord de paralització d'activitats a què es refereix l'apartat 3 de l'article 21.

3. Els informes que hagin d'emetre els delegats de prevenció d'acord amb el que disposa la lletra c de l'apartat 1 d'aquest article s'han d'elaborar en un termini de quinze dies, o bé en el temps imprescindible quan calgui adoptar mesures adreçades a prevenir riscos imminents. Un cop transcorregut aquest termini sense que s'hagi emès l'informe, l'empresari pot posar en pràctica la seva decisió.

4. Si l'empresari es nega a adoptar les mesures proposades pel delegat de prevenció segons el que disposa la lletra f de l'apartat 2 d'aquest article, cal que en doni els motius.

Article 37

Garanties i secret professional dels delegats de prevenció

1. El que preveu l'article 68 de l'Estatut dels treballadors en matèria de garanties és aplicable als delegats de prevenció en la seva condició de representants dels treballadors.

El temps que esmercin els delegats de prevenció en l'exercici de les funcions que preveu aquesta Llei es considera d'exercici de funcions de representació a l'efecte de la utilització del crèdit d'hores mensuals retribuïdes que preveu la lletra e de l'article 68 de l'Estatut dels treballadors.

Això no obstant, es considera, en qualsevol cas, temps de treball efectiu, sense imputació al crèdit horari esmentat, el corresponent a les reunions del comitè de seguretat i salut i a qualsevol altra de convocada per l'empresari en matèria de prevenció de riscos, així com també el destinat a les visites previstes a les lletres a i c de l'apartat 2 de l'article anterior.

2. L'empresari ha de proporcionar als delegats de prevenció els mitjans i la formació en matèria preventiva que calgui per a l'exercici de les seves funcions.

La formació l'ha de facilitar l'empresari amb els seus propis mitjans o mitjançant el concert amb organismes o entitats especialitzades en la matèria, s'ha d'adaptar a l'evolució dels riscos i a l'aparició d'altres de nous i cal repetir-la periòdicament si és necessari.

El temps esmerçat en la formació es considera temps de treball a tots els efectes i el seu cost no pot ser, en cap cas, a càrrec dels delegats de prevenció.

3. S'ha d'aplicar als delegats de prevenció el que disposa l'apartat 2 de l'article 65 de l'Estatut dels treballadors pel que fa al secret professional degut en relació amb les informacions a què tinguin accés com a conseqüència de la seva actuació a l'empresa.

4. El que disposa aquest article en matèria de garanties i secret professional dels delegats de prevenció, en el cas de les relacions de caràcter administratiu o estatutari del personal al servei de les administracions públiques, s'ha d'entendre amb referència a la regulació expressada en els articles 10, paràgraf segon, i 11 de la Llei 9/1987, de 12 de juny, d'òrgans de representació, determinació de les condicions de treball i participació del personal al servei de les administracions públiques.

Article 38

Comitè de seguretat i salut

1. El comitè de seguretat i salut és l'òrgan paritari i col·legiat de participació destinat a la consulta regular i periòdica de les actuacions de l'empresa en matèria de prevenció de riscos.

2. S'ha de constituir un comitè de seguretat i salut en totes les empreses o centres de treball amb cinquanta treballadors o més.

El comitè està format pels delegats de prevenció, d'una banda, i per l'empresari i/o els seus representants en un nombre igual al dels delegats de prevenció, de l'altra.

En les reunions del comitè de seguretat i salut participen, amb veu però sense vot, els delegats sindicals i els responsables tècnics de la prevenció a l'empresa que no estiguin inclosos en la composició a què es refereix el paràgraf anterior. Poden participar-hi, en les mateixes condicions, treballadors de l'empresa que tinguin una qualificació o una informació especial respecte de qüestions concretes que es debatin en aquest òrgan i tècnics en prevenció aliens a l'empresa, sempre que així ho sol·liciti alguna de les representacions en el Comitè.

3. El comitè de seguretat i salut es reuneix cada trimestre i sempre que ho sol·liciti alguna de les seves representacions. El comitè adopta les seves pròpies normes de funcionament.

Les empreses que tinguin diversos centres de treball dotats de comitè de seguretat i salut poden acordar amb els seus treballadors la creació d'un comitè intercentres, amb les funcions que li atribueixi l'acord.

Article 39

Competències i facultats del comitè de seguretat i salut

1. El comitè de seguretat i salut té les competències següents:

a) Participar en l'elaboració, posada en pràctica i avaluació dels plans i programes de prevenció de riscos de l'empresa. A aquest efecte, al seu si s'han de debatre, abans de la seva posada en pràctica i pel que fa a la seva incidència en la prevenció de riscos, l'elecció de la modalitat organitzativa de l'empresa i, si s'escau, la gestió realitzada per les entitats especialitzades amb les quals l'empresa hagi concertat la realització d'activitats preventives; els projectes en matèria de planificació, organització del treball i introducció de noves tecnologies, organització i desenvolupament de les activitats de protecció i prevenció a què es refereix l'article 16 d'aquesta Llei i projecte i organització de la formació en matèria preventiva;²⁶

b) Promoure iniciatives sobre mètodes i procediments per a la prevenció efectiva dels riscos i proposar a l'empresa la millora de les condicions o la correcció de les deficiències que hi hagi.

2. En l'exercici de les seves competències, el comitè de seguretat i salut està facultat per:

a) Conèixer directament la situació relativa a la prevenció de riscos al centre de treball, i a aquest efecte fer les visites que consideri oportunes.

b) Conèixer tots els documents i els informes relatius a les condicions de treball que calgui per al compliment de les seves funcions, així com també els procedents de l'activitat del servei de prevenció, si s'escau.

c) Conèixer i analitzar els danys produïts en la salut o en la integritat física dels treballadors, a fi de valorar-ne les causes i proposar les mesures preventives oportunes.

d) Conèixer la memòria i la programació anuals de serveis de prevenció i emetre'n informes.

3. Per tal de fer complir el que disposa aquesta Llei respecte de la col·laboració entre empreses en els supòsits de desenvolupament simultani d'activitats en un mateix centre de treball, es pot acordar la realització de reunions conjuntes dels comitès de seguretat i salut o, si no n'hi ha, dels delegats de prevenció i els empresaris de les empreses que no tinguin aquests comitès, o bé altres mesures d'actuació coordinada.

²⁶ Apartat 1, lletra a, redactat de conformitat amb l'article 8.Vuit de la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici (BOE núm. 308, de 23 de desembre, i suplement en català de la mateixa data).

Article 40

Col·laboració amb la Inspecció de Treball i Seguretat Social

1. Els treballadors i els seus representants poden recórrer a la Inspecció de Treball i Seguretat Social si consideren que amb les mesures adoptades i els mitjans utilitzats per l'empresari no n'hi ha prou per garantir la seguretat i la salut en el treball.

2. En les visites als centres de treball a fi de comprovar que s'hi compleixi la normativa sobre prevenció de riscos laborals, l'inspector de Treball i Seguretat Social ha de comunicar la seva presència a l'empresari o al seu representant o a la persona inspeccionada, al comitè de seguretat i salut, al delegat de prevenció o, si aquest està absent, als representants legals dels treballadors, a fi que aquests el puguin acompanyar durant la visita i li puguin formular les observacions que creguin oportunes, llevat que consideri que aquestes comunicacions poden perjudicar l'èxit de les seves funcions.

3. La Inspecció de Treball i Seguretat Social ha d'informar els delegats de prevenció sobre els resultats de les visites a què fa referència l'apartat anterior i sobre les mesures que s'hagin adoptat com a conseqüència d'aquelles, així com a l'empresari mitjançant una diligència en el llibre de visites de la Inspecció de Treball i Seguretat Social que ha de tenir cada centre de treball.

4. Les organitzacions sindicals i empresarials més representatives han de ser consultades amb caràcter previ a l'elaboració dels plans d'actuació de la Inspecció de Treball i Seguretat Social en matèria de prevenció de riscos en el treball, en especial dels programes específics per a empreses de menys de sis treballadors, i han de ser informades del resultat d'aquests plans.

CAPÍTOL VI

Obligacions dels fabricants, els importadors i els subministradors

Article 41

Obligacions dels fabricants, els importadors i els subministradors

1. Els fabricants, els importadors i els subministradors de maquinària, equips, productes i estris de treball estan obligats a assegurar que aquests no constitueixen una font de perill

per al treballador, sempre que estiguin instal·lats i siguin utilitzats en les condicions, la forma i amb les finalitats que han recomanat.

Els fabricants, els importadors i els subministradors de productes i substàncies químics que s'utilitzin en la feina estan obligats a envasar-los i etiquetar-los de manera que se'n permeti la conservació i la manipulació en condicions de seguretat i que se n'identifiqui clarament el contingut i els riscos per a la seguretat o la salut dels treballadors que en comportin l'emmagatzemament o la utilització.

Els subjectes esmentats en els dos paràgrafs anteriors han de subministrar la informació que indiqui la manera correcta d'utilització per part dels treballadors, les mesures preventives addicionals que s'han de prendre i els riscos laborals que comporten tant el seu ús normal com la manipulació o utilització inadequades.

Els fabricants, els importadors i els subministradors d'elements per a la protecció dels treballadors estan obligats a assegurar-ne l'efectivitat, sempre que estiguin instal·lats i siguin utilitzats en les condicions i de la manera que ells recomanin. A aquest efecte, han de subministrar la informació que indiqui el tipus de risc al qual van dirigits, el nivell de protecció davant del risc que proporcionen i la forma correcta de l'ús i el manteniment.

Els fabricants, els importadors i els subministradors han de proporcionar als empresaris, i aquests obtenir d'aquells, la informació necessària a fi que la utilització i la manipulació de la maquinària, els equips, els productes, les primeres matèries i els estris de treball es produeixin sense riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors, així com perquè els empresaris puguin complir les seves obligacions d'informació envers els treballadors.

2. L'empresari ha de garantir que les informacions a què es refereix l'apartat anterior siguin facilitades als treballadors en termes que els siguin comprensibles.

CAPÍTOL VII

Responsabilitats i sancions

Article 42

Responsabilitats i la seva compatibilitat

1. L'incompliment per part dels empresaris de les seves obligacions en matèria de prevenció de riscos laborals dóna lloc a responsabilitats administratives, així com, si s'escau, a responsabilitats penals i civils pels danys i perjudicis que puguin derivar d'aquest incompliment.

2. *Derogat*²⁷

3. Les responsabilitats administratives que es derivin del procediment sancionador han de ser compatibles amb les indemnitzacions pels danys i els perjudicis causats i de recàrrec de prestacions econòmiques del sistema de la Seguretat Social que pugui fixar l'òrgan competent d'acord amb el que preveu la normativa reguladora d'aquest sistema.

4. *Derogat*²⁸

5. *Derogat*²⁹

²⁷ Apartat 2 derogat per la disposició derogatòria única.2.c del Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social (BOE núm. 189, de 8 d'agost, i suplement en català núm. 9, de 19 d'agost).

²⁸ Apartat 4 derogat per la disposició derogatòria única.2.c del Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social (BOE núm. 189, de 8 d'agost, i suplement en català núm. 9, de 19 d'agost).

²⁹ Apartat 5 derogat per la disposició derogatòria única.2.c del Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social (BOE núm. 189, de 8 d'agost, i suplement en català núm. 9, de 19 d'agost).

Article 43

Requeriments de la Inspecció de Treball i Seguretat Social

1. Quan l'inspector de Treball i Seguretat Social comprovi l'existència d'una infracció en la normativa sobre prevenció de riscos laborals, ha de requerir l'empresari perquè esmeni les deficiències observades, llevat que, per la gravetat i la imminència dels riscos, sigui procedent acordar la paralització prevista en l'article 44. Tot això sens perjudici de la proposta de sanció corresponent, si s'escau.

2. El requeriment formulat per l'inspector de Treball i Seguretat Social s'ha de fer saber per escrit a l'empresari presumptament responsable, tot indicant-li les anomalies o les deficiències apreciades i el termini que té per esmenar-les. Aquest requeriment també s'ha de posar en coneixement dels delegats de prevenció.

Si s'incompleix el requeriment formulat i continuen havent-hi els fets infractors, l'inspector de Treball i Seguretat Social, si no ho ha fet inicialment, ha d'estendre l'acta d'infracció corresponent per aquests fets.

3. Els requeriments efectuats pels funcionaris públics a què es refereix l'article 9.2 d'aquesta Llei, en exercici de les seves funcions de suport i col·laboració amb la Inspecció de Treball i Seguretat Social, s'han de practicar amb els requisits i els efectes establerts a l'apartat anterior, i es poden reflectir en el Llibre de Visites de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, en la forma que es determini per reglament.³⁰

³⁰ Apartat 3 afegit per l'article 6 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

Article 44

Paralització de treballs

1. Quan l'inspector de Treball i Seguretat Social comprovi que la inobservança de la normativa sobre prevenció de riscos laborals implica, segons el seu parer, un risc greu i imminent per a la seguretat i la salut dels treballadors, pot ordenar la paralització immediata d'aquests treballs o aquestes tasques. Aquesta mesura s'ha de comunicar a l'empresa responsable, que l'ha de posar en coneixement immediat dels treballadors afectats, del comitè de seguretat i salut, del delegat de prevenció o, si no hi fos, dels representants del personal. L'empresa responsable ha de retre compte a l'inspector de Treball i Seguretat Social del compliment d'aquesta notificació.

L'inspector de Treball i Seguretat Social ha de traslladar la seva decisió de manera immediata a l'autoritat laboral. L'empresa, sens perjudici del compliment immediat d'aquesta decisió, la pot impugnar davant l'autoritat laboral en el termini de tres dies hàbils, impugnació que s'ha de resoldre en un termini màxim de vint-i-quatre hores. Aquesta resolució és executiva, sens perjudici dels recursos que siguin procedents.

La paralització dels treballs l'ha d'aixecar la Inspecció de Treball i Seguretat Social que l'hagi decretada, o l'empresari tan bon punt s'esmenin les causes que la van motivar, i, en aquest últim cas, ho ha de comunicar immediatament a la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

2. Els supòsits de paralització que regula aquest article, així com els que estableix la normativa reguladora de les activitats previstes en l'apartat 2 de l'article 7 d'aquesta Llei, s'entenen, en qualsevol cas, sens perjudici del pagament del salari o de les indemnitzacions que siguin procedents i de les mesures que es puguin arbitrar per garantir-los.

Article 45

Infraccions administratives

1. *[Paràgraf derogat]*³¹ *[Paràgraf derogat]*³²

Això no obstant, en l'àmbit de les relacions del personal civil al servei de les administracions públiques, les infraccions són objecte de responsabilitats mitjançant la imposició, per resolució de l'autoritat competent, de la realització de les mesures correctores dels incompliments corresponents, d'acord amb el procediment que s'estableixi a aquest efecte.

En l'àmbit de l'Administració general de l'Estat, correspon al Govern la regulació d'aquest procediment, que s'ha d'ajustar als principis següents:

a) El procediment l'ha d'iniciar l'òrgan competent de la Inspecció de Treball i Seguretat Social per ordre superior, o bé per iniciativa pròpia o a petició dels representants del personal.

b) Després de la seva actuació, la Inspecció ha d'efectuar un requeriment sobre les mesures que cal adoptar i el seu termini d'execució, el qual s'ha de traslladar a la unitat administrativa inspeccionada per tal de formular al·legacions.

c) En cas de discrepància entre els ministres competents com a conseqüència de l'aplicació d'aquest procediment, les actuacions s'han d'eleva al Consell de Ministres per a la seva decisió final.

2. *Derogat*³³

³¹ Apartat 1, paràgraf 1r, derogat per la disposició derogatòria única.2.c del Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social (BOE núm. 189, de 8 d'agost, i suplement en català núm. 9, de 19 d'agost).

³² Apartat 1, paràgraf 2n, derogat per la disposició derogatòria única.2.c del Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social (BOE núm. 189, de 8 d'agost, i suplement en català núm. 9, de 19 d'agost).

³³ Apartat 2 derogat per la disposició derogatòria única.2.c del Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social (BOE núm. 189, de 8 d'agost, i suplement en català núm. 9, de 19 d'agost).

Article 46³⁴

Derogat

³⁴ Article derogat per la disposició derogatòria única.2.c del Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social (BOE núm. 189, de 8 d'agost, i suplement en català núm. 9, de 19 d'agost).

Article 47³⁵

Derogat

³⁵ Article derogat per la disposició derogatòria única.2.c del Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social (BOE núm. 189, de 8 d'agost, i suplement en català núm. 9, de 19 d'agost).

Article 48³⁶
Derogat

³⁶ Article derogat per la disposició derogatòria única.2.c del Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social (BOE núm. 189, de 8 d'agost, i suplement en català núm. 9, de 19 d'agost).

Article 49³⁷
Derogat

³⁷ Article derogat per la disposició derogatòria única.2.c del Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social (BOE núm. 189, de 8 d'agost, i suplement en català núm. 9, de 19 d'agost).

Article 50³⁸
Derogat

³⁸ Article derogat per la disposició derogatòria única.2.c del Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social (BOE núm. 189, de 8 d'agost, i suplement en català núm. 9, de 19 d'agost).

Article 51³⁹
Derogat

³⁹ Article derogat per la disposició derogatòria única.2.c del Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social (BOE núm. 189, de 8 d'agost, i suplement en català núm. 9, de 19 d'agost).

Article 52⁴⁰
Derogat

⁴⁰ Article derogat per la disposició derogatòria única.2.c del Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social (BOE núm. 189, de 8 d'agost, i suplement en català núm. 9, de 19 d'agost).

Article 53
Suspensió o tancament del centre de treball

El Govern o, si s'escau, els òrgans de govern de les comunitats autònomes amb competències en la matèria, quan concorrin circumstàncies de gravetat excepcional en les infraccions en matèria de seguretat i salut en el treball, poden acordar la suspensió de les activitats laborals durant un temps determinat o, en cas extrem, el tancament del centre de treball corresponent, sens perjudici, en qualsevol cas, del pagament del salari o de les indemnitzacions que siguin procedents i de les mesures que es puguin arbitrar per a garantir-los.

Article 54

Limitacions a la facultat de contractar amb l'Administració

Les limitacions de la facultat de contractar amb l'Administració per la comissió de delictes o per infraccions administratives molt greus en matèria de seguretat i salut en el treball es regiran pel que estableix la Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

Definicions a l'efecte de la Seguretat Social

Sens perjudici de la utilització de les definicions que conté aquesta Llei en l'àmbit de la normativa sobre prevenció de riscos laborals, tant la definició dels conceptes d'accident laboral, malaltia professional, accident no laboral i malaltia comuna, com el règim jurídic establert per a aquestes contingències en la normativa de la Seguretat Social, continuen sent aplicables en els termes i a l'efecte que preveu aquest àmbit normatiu.

Segona

Reordenació orgànica

Queda extingida l'Organització dels Serveis Mèdics d'Empresa, les funcions de la qual passen a ser exercides per l'Administració sanitària competent en els termes d'aquesta Llei. Els recursos i les funcions que tenen atribuïts actualment l'Institut Nacional de Medicina i Seguretat del Treball i l'Escola Nacional de Medicina del Treball s'adscriuen a les unitats, els organismes o les entitats del Ministeri de Sanitat i Consum i han de ser desenvolupades per aquestes unitats i aquests organismes o aquestes entitats, d'acord amb la seva organització i la distribució interna de competències.

L'Institut Nacional de Silicosis manté la seva condició de centre de referència nacional de prevenció tecnicosanitària de les malalties professionals que afecten el sistema cardiorespiratori.

Tercera

Caràcter bàsic

1. Aquesta Llei i també les normes reglamentàries que dicti el Govern en virtut del que estableix l'article 6 constitueixen legislació laboral, dictada a l'empara de l'article 149.1.7a de la Constitució.

2. Respecte del personal civil amb relació de caràcter administratiu o estatutari al servei de les administracions públiques, aquesta Llei és aplicable en els termes següents:

a) Els articles que s'especifiquen tot seguit constitueixen normes bàsiques en el sentit que preveu l'article 149.1.18 de la Constitució:

2.

3, apartats 1 i 2, excepte el paràgraf segon.

4.

5, apartat 1

12.

14, apartats 1 i 2, excepte la remissió al capítol IV, apartats 3, 4 i 5.

15.

16.

- 17.
 - 18, apartats 1 i 2, excepte la remissió al capítol V.
 - 19, apartats 1 i 2, excepte la referència a la impartició per mitjans propis o concertats.
 - 20.
 - 21.
 - 22.
 - 23.
 - 24, apartats 1, 2, 3 i 6.
 - 25.
 - 26.
 - 28, apartats 1, paràgrafs primer i segon, 2, 3 i 4, excepte el que fa referència a les empreses de treball temporal.
 - 29.
 - 30, apartats 1, 2, excepte la remissió a l'article 6.1.a, 3 i 4, excepte la remissió al Text refós de la Llei de l'estatut dels treballadors.
 - 31, apartats 1, excepte la remissió a l'article 6.1.a, 2, 3 i 4.
 - 32 bis.
 - 33.
 - 34, apartats 1, paràgraf primer, 2 i 3, excepte el paràgraf segon.
 - 35, apartats 1, 2, paràgraf primer, 4, paràgraf tercer.
 - 36, excepte les referències al Comitè de Seguretat i Salut.
 - 37, apartats 2 i 4.
 - 42, apartat 1.
 - 45, apartat 1, paràgraf tercer.
- Disposició addicional quarta. Designació de delegats de prevenció en supòsits especials.
Disposició transitòria, apartat tercer.
Tenen aquest mateix caràcter bàsic, en el que correspongui, les normes reglamentàries que dicti el Govern en virtut del que estableix l'article 6 d'aquesta Llei.⁴¹
- b) En l'àmbit de les comunitats autònomes i les entitats locals, les funcions que la Llei atribueix a les autoritats laborals i a la Inspecció de Treball i Seguretat Social poden ser atribuïdes a òrgans diferents.
- c) La resta de preceptes són d'aplicació general si no hi ha una normativa específica dictada per les administracions públiques, llevat del que els sigui inaplicable per la seva pròpia naturalesa jurídicolaboral.
3. L'article 54 constitueix legislació bàsica de contractes administratius, dictada a l'empara de l'article 149.1.18a de la Constitució.

⁴¹ Apartat 2, lletra a, redactat de conformitat amb la disposició addicional única de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre), en tant que afegeix a la relació d'articles l'apartat 6 de l'article 24 i l'article 32 bis.

Quarta

Designació de delegats de prevenció en supòsits especials

Als centres de treball que no tinguin representants dels treballadors pel fet que no hi ha treballadors amb prou antiguitat per ser electors o elegibles a les eleccions per a representants del personal, els treballadors poden elegir per majoria un treballador que exerceixi les competències del delegat de prevenció, el qual ha de tenir les facultats, les garanties i les obligacions del secret professional d'aquests delegats. La seva actuació cessa en el moment que es compleixin els requisits d'antiguitat necessaris per poder fer

l'elecció de representants del personal, i es prorroga pel temps indispensable per a la realització efectiva de l'elecció.

Cinquena *Fundació*

1. Adscrita a la Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el treball s'ha de crear una fundació la finalitat de la qual ha de ser promoure la millora de les condicions de seguretat i salut en el treball, especialment a les empreses petites, mitjançant accions d'informació, assistència tècnica, formació i promoció del compliment de la normativa de prevenció de riscos.

Per al compliment de les seves finalitats, s'ha de dotar la fundació d'un patrimoni amb càrrec al Fons de prevenció i rehabilitació procedent de l'excés d'excedents de la gestió realitzada per les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social. La quantia total d'aquest patrimoni no ha d'excedir del 20% del Fons esmentat i s'ha de determinar en la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Els estatuts de la fundació han de ser aprovats per la Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball, amb el vot favorable dels dos terços dels seus membres.

A l'efecte d'aconseguir un millor compliment de les seves finalitats, se n'ha d'articular la col·laboració amb la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

La planificació, el desenvolupament i el finançament d'accions en els diversos àmbits territorials ha de tenir en consideració la població ocupada, la grandària de les empreses i els índexs de sinistralitat laboral.

Els pressupostos que la fundació assigni als àmbits territorials autonòmics que tinguin assumides competències d'execució de la legislació laboral en matèria de seguretat i higiene en el treball, s'han d'atribuir per a la seva gestió als òrgans tripartits i de participació institucional que hi hagi en aquests àmbits i que siguin de naturalesa similar a la Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball.

En els sectors d'activitat en què hi hagi fundacions d'àmbit sectorial, constituïdes per empresaris i treballadors, que tinguin entre les seves finalitats promoure les activitats destinades a la millora de les condicions de seguretat i salut en el treball, el desenvolupament dels objectius i finalitats de la fundació s'ha de dur a terme, sempre, en coordinació amb aquestes fundacions.⁴²

2. Amb la finalitat de garantir la regularitat en el compliment dels fins de les de la Fundació, s'hi poden fer aportacions patrimonials, amb càrrec al Fons de prevenció i rehabilitació esmentat en l'apartat anterior, amb la periodicitat i en la quantia que es determinin per reglament.⁴³

⁴² Apartat 1 numerat per la disposició addicional 47a de la Llei 30/2005, de 29 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2006 (BOE núm. 312, de 30 de desembre, i suplement en català núm. 1, de 2 de gener de 2006).

⁴³ Apartat 2 afegit per la disposició addicional 47a de la Llei 30/2005, de 29 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2006 (BOE núm. 312, de 30 de desembre, i suplement en català núm. 1, de 2 de gener de 2006).

Sisena

Constitució de la Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball

El Govern, en el termini de tres mesos a partir de la vigència d'aquesta Llei, ha de regular la composició de la Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball. La Comissió s'ha de constituir dins el termini dels trenta dies següents.

Setena

Compliment de la normativa de transport de mercaderies perilloses

El que disposa aquesta Llei s'entén sens perjudici del compliment de les obligacions derivades de la regulació en matèria de transport de mercaderies perilloses.

Vuitena

Plans d'organització d'activitats preventives

Cada departament ministerial, en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei i després d'haver consultat prèviament les organitzacions sindicals més representatives, ha d'elevat al Consell de Ministres una proposta d'acord en què s'estableixi un pla d'organització de les activitats preventives al departament corresponent i als centres, organismes i establiments de tota mena que en depenguin.

Cal necessàriament que acompanyi la proposta una memòria explicativa del cost econòmic de l'organització proposada, així com també el calendari d'execució del pla, amb les previsions pressupostàries que s'hi adequin.

Novena

Establiments militars

1. El Govern, en el termini de sis mesos, després d'haver consultat prèviament les organitzacions sindicals més representatives i a proposta dels ministres de Defensa i de Treball i Seguretat Social, ha d'adaptar les normes dels capítols III i V d'aquesta Llei a les exigències de la defensa nacional, a les peculiaritats orgàniques i al règim vigent de representació del personal en els establiments militars.

2. Continuen vigents les disposicions sobre organització i competència de l'autoritat laboral i Inspecció de Treball en l'àmbit de l'Administració militar contingudes en el Reial decret 2205/1980, de 13 de juny, dictat en desplegament de la disposició final setena de l'Estatut dels treballadors.

Novena bis⁴⁴

Personal militar

El que preveuen els capítols III, V i VII d'aquesta Llei s'aplica d'acord amb la normativa específica militar.

⁴⁴ Disposició addicional afegida per la disposició final 2a.2 de la Llei 31/2006, de 18 d'octubre, sobre implicació dels treballadors en les societats anònimes i cooperatives europees (BOE núm. 250, de 19 d'octubre, i suplement en català núm. 23, d'1 de novembre).

Desena

Societats cooperatives

El procediment per a la designació dels delegats de prevenció que regula l'article 35 d'aquesta Llei en les societats cooperatives que no tinguin assalariats ha d'estar previst en els seus estatuts o bé ser objecte d'acord en assemblea general.

Quan, a més dels socis que presten la seva feina personal, hi hagi assalariats, s'han de computar tots dos col·lectius a l'efecte del que disposa el número 2 de l'article 35. En aquest cas, la designació dels delegats de prevenció l'han de fer conjuntament els socis que presten la seva feina i els treballadors assalariats o, si s'escau, els seus representants.

Onzena

Modificació de l'Estatut dels treballadors en matèria de permisos retribuïts

S'afegeix una lletra *f* a l'apartat 3 de l'article 37 del Text refós de la Llei de l'estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març, que diu el següent: "f) Durant el temps indispensable per a la realització d'exàmens prenatals i tècniques de preparació al part que s'hagin de fer dins la jornada de treball".

Dotzena

Participació institucional en les comunitats autònomes

A les comunitats autònomes, la participació institucional es durà a terme, quant a la seva estructura i organització, d'acord amb les competències que tinguin en matèria de seguretat i salut laboral.

Tretzena

Fons de prevenció i rehabilitació

Els recursos del Fons de prevenció i rehabilitació procedents de l'excés d'excedents de la gestió realitzada per les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social a què fa referència l'article 73 del Text refós de la Llei general de la Seguretat Social s'han de destinar en la quantia que es determini per reglament a les activitats que puguin desenvolupar com a serveis de prevenció les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social, d'acord amb el que preveu l'article 32 d'aquesta Llei.

Catorzena⁴⁵

Presència de recursos preventius a les obres de construcció

1. El que disposa l'article 32 bis de la Llei de prevenció de riscos laborals és aplicable a les obres de construcció regulades pel Reial decret 1627/1997, de 24 d'octubre, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut a les obres de construcció, amb les especialitats següents:

- a) La presència preceptiva de recursos preventius s'ha d'aplicar a cada contractista.
- b) En el cas que preveu l'apartat 1, paràgraf a, de l'article 32 bis, la presència dels recursos preventius de cada contractista és necessària quan, durant l'obra, es duguin a terme treballs amb riscos especials, tal com defineix el Reial decret esmentat.
- c) La presència preceptiva de recursos preventius té com a objecte vigilar el compliment de les mesures incloses en el pla de seguretat i salut en el treball, i comprovar-ne l'eficàcia.

2. El que disposa l'apartat anterior s'entén sense perjudici de les obligacions del coordinador en matèria de seguretat i salut durant l'execució de l'obra.

⁴⁵ Disposició addicional afegida per l'article 7 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

Quinzena⁴⁶

Habilitació de funcionaris públics

Per poder exercir les funcions que estableix l'apartat 2 de l'article 9 d'aquesta Llei, els funcionaris públics de les comunitats autònomes han de tenir una habilitació específica expedida per la seva comunitat autònoma, en els termes que es determinin per reglament. En tot cas, aquests funcionaris han de pertànyer als grups de titulació A o B i acreditar formació específica en matèria de prevenció de riscos laborals.

⁴⁶ Disposició addicional afegida per l'article 8 de la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

Setzena⁴⁷

Acreditació de la formació

Les entitats públiques o privades que pretenguin desenvolupar activitats formatives en matèria de prevenció de riscos laborals de les previstes a la disposició transitòria tercera del Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció, han d'acreditar la seva capacitat mitjançant una declaració responsable davant l'autoritat laboral competent sobre el compliment dels requisits que es determinin per reglament.

⁴⁷ Disposició addicional afegida per l'article 8.Nou de la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici (BOE núm. 308, de 23 de desembre, i suplement en català de la mateixa data).

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera

Aplicació de disposicions més favorables

1. El que disposen els articles 36 i 37 d'aquesta Llei en matèria de competències, facultats i garanties dels delegats de prevenció s'entén sens perjudici del respecte a les disposicions més favorables per a l'exercici dels drets d'informació, consulta i participació dels treballadors en la prevenció de riscos laborals prevista als convenis col·lectius vigents en la data de la seva entrada en vigor.
2. Els òrgans específics de representació dels treballadors en matèria de prevenció de riscos laborals que, si s'escau, hagin estat previstos en els convenis col·lectius a què es refereix l'apartat anterior i que estiguin dotats d'un règim de competències, facultats i garanties que respecti el contingut mínim que estableixen els articles 36 i 37 d'aquesta Llei, poden continuar en l'exercici de les seves funcions, en substitució dels delegats de prevenció, llevat que l'òrgan de representació legal dels treballadors decideixi la designació d'aquests delegats d'acord amb el procediment de l'article 35.
3. El que disposen els apartats anteriors també és aplicable als acords conclusos en l'àmbit de la funció pública a l'empara del que disposa la Llei 7/1990, de 19 de juliol, sobre negociació col·lectiva i participació en la determinació de les condicions de treball dels empleats públics.

Segona

Mentre no s'aprovi el Reglament regulador dels serveis de prevenció de riscos laborals s'entén que les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social compleixen el requisit que preveu l'article 31.5 d'aquesta Llei.

DISPOSICIONS DEROGATÒRIES

Única

Abast de la derogació

Queden derogades totes les disposicions que s'oposin a aquesta Llei i específicament:

a) Els articles 9, 10, 11, 36, apartat 2, 39 i 40, paràgraf segon, de la Llei 8/1988, de 7 d'abril, sobre infraccions i sancions en l'ordre social.

b) El Decret de 26 de juliol de 1957, pel qual es fixen els treballs prohibits a dones i menors, en els aspectes de la seva normativa referents al treball de les dones, mentre que es mantenen en vigor les normatives referents al treball dels menors fins que el Govern desenvolupi les previsions que conté l'apartat 2 de l'article 27.

c) El Decret d'11 de març de 1971, sobre constitució, composició i funcions dels comitès de seguretat i higiene en el treball.

d) Els títols I i III de l'Ordenança general de seguretat i higiene en el treball, aprovats per l'Ordre de 9 de març de 1971.

En tot allò que no s'oposi al que preveu aquesta Llei, i fins que es dictin els reglaments a què fa referència l'article 6, continua essent aplicable la regulació de les matèries compreses en l'article esmentat contingudes en el títol II de l'Ordenança general de seguretat i higiene en el treball o altres normes que continguin previsions específiques sobre aquestes matèries, així com també l'Ordre del Ministeri de Treball de 16 de desembre de 1987, que estableix els models per notificar els accidents laborals. De la mateixa manera, continuen vigents les disposicions reguladores dels serveis mèdics d'empresa fins que es desenvolupin de manera reglamentària les previsions d'aquesta Llei sobre serveis de prevenció. El personal que pertany a aquests serveis en la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei s'ha d'integrar en els serveis de prevenció de les empreses corresponents, quan aquests quedin constituïts, sens perjudici que continuïn efectuant les funcions que tinguin atribuïdes diferents de les pròpies del servei de prevenció.

Aquesta Llei no afecta la vigència de les disposicions especials sobre prevenció de riscos professionals en les explotacions mineres, contingudes en el capítol IV del Reial decret 3255/1983, de 21 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut del miner, i les seves normes de desplegament, així com les del Reial decret 2857/1978, de 25 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament general per al règim de la mineria, i el Reial decret 863/1985, de 2 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament general de normes bàsiques de seguretat minera, i les seves disposicions complementàries.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

Actualització de sancions

El Govern pot actualitzar la quantia de les sancions a què fa referència l'apartat 4 de l'article 49 a proposta del ministre de Treball i Seguretat Social i adaptar-la segons l'atribució de competències que preveu l'apartat 1 de l'article 52 d'aquesta Llei.

Segona

Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor tres mesos després que hagi estat publicada en el *Butlletí Oficial de l'Estat*.